"DARBININKŲ ŽODIS"
(The Workes' Word)
The Only Lithuanian Labor Weekly in Canada. Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association.
184 Spadina Ave., Box 31,
Toronto, Ont., Canada.

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; Six Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; Six Months $1.25.
Single Copy 5 Cents.

Nr. 29 (76) Penktadienis, Liepos (July) 19, 1935, Toronto, Ontario METAI IV

2,000 Jaunu Bedarbiu Išmaršavo Ottawon Iš Toronto Miesto

SU TERORU NORI SULAUŽYTI MIŠKO DARBININKŲ STREIKĄ ŠIAUR. ONTAR.

Port Arthur, Ont., Liepos 15. —Jau ketvirta savaitė, kaip streikuoja 2,100 miško darbininkų. Miško baronai atsisako duoti bile kokių pagerinimų. Majoro Cox kalbos tonas rodo, kad rušiasi prie teroro. Jis pristatys policijos apsaugojimui "tų, kurie nori dirbti," reiškia skebų. Tik klausimas, kiek tų skebų suras. Tas pats majoras skelbia, kad jei streikas greit neužsibaigs, tai bus areštuoti visi streiko vadai ir darbininkų organizacijų vadai.

Tokios kalbos ir ruošimaisi terorui rodo, ko vertos bosų paleistos kalbos, kad streikas baigiamas, kad darbininkai grįžta darban. Tai fašistinių laikraščių biauri provokacija, kad tik suardyti streiką.

Nežiūrint viso to, streikieriai laikosi vieningai. Tačiaus streikieriai nori valgyti. Jų streiko laimėjimas priklauso nuo paramos, nuo streikierių maitinimo. Tiesa, aplinkiniai gyventojai streikierius remia ir dėka jiems, virš 2,000 darbininkų maitinami jau ketvirta savaitė. Bet vien tik aplinkiniams tabio skaičiaus užlaikymas sunkus. Reikalinga parama iš visos Kanados darbininkų. Progresyvių duchoborų koncicija, laikyta Kamsack, Sask., prisidėjo streikieriams aukų ir pasisavremsią ir toliau. Tą patį reikia padaryti ir visom darbininkų organizacijom.

MATT SHAW IŠVEŽAMAS REGINON ANT TEISMO

Toronto, Liepos 16. — Pagaliaus šiandien pasirašė varantą teisėjas Jones kada pas jį atsikreipė karališkoji Kanados raitoji policija.

Shaw norėjo išvežti dar pereitą savaitę, bet tuojaus po jo suėmimo, Toronte buvo suruošta Queens parke ir ant gatvių kampų protesto mitingai. Nematytoj jo išvežimo dienoj stoty susirinko apie 3,000 darbininkų, kaipo protestui. Del tos priežasties nekurį laiką Toronto ir Ontarios valdžios nudavė neva priešingos tam esą. Bet vakar Ontarios premjeras Hepburnas davė parėdymą, kad varantas būtų pasirašytas.

Shaw išvežamas į Reginą teismui. Kaltinamas sulyg Sekcijos 98, sykiu su A. Evans ir kitais streikierių vadais, už priklausymą bedarbių unijai, kaipo nelegalei organizacijai.

Kanados Darbininkų Apsigynimo Lyga veda apgynimą.

IKI PASIMATYMO, DRAUGAI-ĖS TORONTIEČIAI!

Liepos 16 dieną apleidžiu Torontą. Spaudžiu dešinę, idėjos draugai ir draugės — iki pasimatymo, ir linkiu jums geriausios ateities ir tęsti kovą iki bus laimėta. Aš taip pat, nežiūrint kur aš gyvensiu, pasižadu dirbti kiek galėdamas už geresnį žmonijos gyvenimą, už Sovietų Kanadą.

Tariu ačiu draugams Karpavičiams už butą, kuriame aš pragyvenau veik mėnesį laiko, už ką aš nemokėjau nei vieno cento. Be to dar, Karpavičius keletą kartų pavaišino, už ką taipgi tariu proletarišką ačiu.

W. Karosas

ARTHUR EVANS KALĖJIME PATS RUOŠIASI SAVO BYLAI

Regina, Sask., Liepos 17. — Arthur Evans, vakarų maršuotojų vadas, Reginos kalėjime, areštuotas sulyg 98 sekcijos, pats ruošia savo apsigynimą. KDAL išreikalavo turėti jam kalėjime rašomą mašinėlę ir reikiamų knygų savo bylos prisiruošimui.

PARYŽIAUS DARBININKAI PARODĖ SAVO JĖGAS FAŠIZMUI

Paryžius, Francija, Liepos 17. — Pereitą sekmadienį Paryžiuje demonstravo tarpe 100,000 ir 400,000 žmonių po vadovybe suvienyto fronto komunistų, socialistų ir radikalų partijų, prieš fašizmą.

Fašistų demonstracijoj dalyvavo apie 25-50,000.

Paryžius pamatė, kuri pusė kokias jėgas turi.

SOVIETŲ-LIETUVOS 15 METŲ TAIKOS PASIRAŠYMO SUKAKTUVĖS

Maskva, Liepos 13.—(ALP)—Šiandien sukanka lygiai 15 metų nuo taikos sutarties pasirašymo Sovietų Sąjungos su Lietuva. Sukaktuvių iškilmėse, pas Lietuvos ambasadorių Maskvoj, dalyvavo ir Litvinovas, SSRS užsienio reikalų komisaras. "Pravda" pažymi vystymąsį taikos ryšių su Lietuva ir numato tolimesnį taikų sugyvenimą. Tas labai nepatinka Hitleriui.

MARŠUOTOJAI IR KALĖJIME VEIKIA—KOVOJA

Regina, Sask., Liepos 17. — Areštuotieji relief kempių streikieriai Reginoj, kurių teismas atidėtas iki rugsėjo mėnesio, pereitą sekmadienį, po pamaldų koplyčioje atlaikė mitingą ir išrinko skundų delegaciją pas kalėjimo viršininką, įteikti reikalavimus pagerinti maistą, švarą, drabužius, tabaką ir t. t. Didžiuma reikalavimų išlaimėta.

JAUNŲ KOMUNISTŲ LYGA KARTĄ Į SĄVAITĘ KALBĖS PER RAD.

Toronto, Liepos 16.—(ALP)—Šiandien Jaunųjų Komunistų Lyga pasirašė sutartį su CKCL radio stoties viršininkais Toronte, kurioje leidžiama JKL kalbėti po 15 minučių per radio kiekvieno antradienio vakarais, 6 val. Pirmutinė kalba bus liepos 23, klausimu "Save Our Youth." Kalbės Bill Kashtan, JKL nacionalis sekretorius.

FAŠISTŲ POGROMAI ANT ŽYDŲ VOKIETIJOJ

Berlinas, Liepos 15. — Apie 1,000 įdūkusių nazių pasileido darban centralinėj Berlino daly, mušti žydus. Bristol viešbutis kaip mūšio lauke, išdaužyti langai ir baldai. Taipgi daug kitų kavinių. Mušė kas tik panašumą turi į žydą. Nazių užpuolimas tęsėsi apie 2 valandas. Žydai buvo velkami gatve. Policija nesikišo daug mušeikų suvaldyti. Šalygatviai buvo nukloti primuštais, šaukiančiais pagelbos. Daugelis smarkiai sumuštų.

Breslau, Vokietija, Liepos 16. —Areštuoti 6 žydai su 6 arijų kilmės moterimis ir pasiųsti į koncentracijos kempes už bendravimą žydų su vokietėmis. Grąsina kiekvieną siųsti į tas kempes, kas tik išdrįs draugauti su žydais.

JAPONIJA PAKĖLĖ MUITUS ANT 50% KANADOS EKSPORTUI

Tokio, Japonija, Liepos 17. — Japonijos valdžia pakėlė 50 nuošimčių muitą pagrindiniams Kanados išvežamiems daiktams, kaipo atsakymą į Kanados valdžios boikotavimą Japonijos prekių. Kanados miškų baronai išsigandę, kad nebegalės parduoti medžio Japonijai. Įstatymas eina galion nuo 20 liepos.

TREČIAS ŽEMĖS DREBĖJIMAS LAIKE 3 MĖNESIŲ JAPONIJOJ

Tokio, Japonija, Liepos 17. — 40 užmuštų, 144 smarkiai sužeistų Farmozos apylinkėj, Japonijoj, šiandien. Tai trečias smarkus žemės drebėjimas laike trijų mėnesių. Sugriauta 224 namai žmonėms bemiegant. Balandžio mėnesy šioj apylinkėj užmušta 3,000 žmonių nuo žemės drebėjimo.

ALBERTOS PROVINCIALIAI RINKIMAI RUBPIŪČIO 22

Edmonton, Alta., Liepos 17. — Albertos premjeras G. Hoadley paskelbė provincialius rinkimus rugpiūčio 22. Dabartiniame parlamente turėjo Albertos Farmerių Susivienyj. (CCF) 38 vietas iš 63. Liberalai turi 11, konservativai 6 vietas.

Liepos 23 įvyksta provincialiai rinkimai Prince Edward Island.

Provincialių rinkimų pasekmės, manoma, kad turės įtekmės į federalius rinkimus. Federaliai rinkimai gali būti rugpiūty ar, vėliausia, rugsėjy.

FRED ROSE

Komunistų Kandidatas Cartier Konstituciencijoj, Montreale

POTVINIAI KINIJOJ PASKANDINO 30,000 ŽMONIŲ

Hankow, Kinija, Liepos 16. — Nuo didelio lietaus patvino Yangtze upė, kuri išgriovė pylimus, kurie apsaugoja miestą nuo vandens, ir užliejo du trečdaliu Hanyang miesto su visais gyventojais, taipgi ir apylinkę. Apskaitoma, kad mažiausiai 30,000 žmonių prigirdyta. Potvinis ištiko netikėtai, neprisirengusius, žmonės nesuspėjo išbėgti. Paliko gyvi tik augštesnėse vietose gyvenanti. Hanyang kraštas paverstas klaikiu mirusiu kraštu.

VOKIETIJOS KOMUNISTAI NEDUODA HITLERIUI RAMUMO

Hagua, Olandija. — Haguos laikraščiai rašo, kad kuomet buvo suruoštas atidarymas naujo kariško aerodromo vakarinėj Vokietijos dalyj, buvęs pakviestas ir pats Hitleris dalyvauti iškilmėse. Tačiaus tik iš ryto pastebėta, kad iškilmių vietos sienose buvo raudoni užrašai "Hitleri, ateis tau atsiskaitymo valanda!", "Adolfe, mes dar gyvi!" ir kiti tam panašūs užrašai, kurių negalima buvo greit nuskusti. Taip ir išbuvo per iškilmes. Sakoma, kad tie užrašai Hitlerį labai sunervavę.

"DARBININKŲ ŽODŽIO" METINIS PIKNIKAS MONTREALE RUGPIŪČIO 4-TĄ

Montrealas. — ALDLD Pirmas Rajonas ruošia "Darbininkų Žodžio" naudai didelį pikniką. Aldiečiai ir kitų organizacijų aktyvistai rimtai ruošiasi padaryti tą pikniką **Didžiausiu ir įdomiausiu pikniku**, kokio dar Montrealo ir apielinkės lietuviai nėra turėję.

Choristai žada su programa įvairinti pikniką. ALDLD 137 ir 47 kuopos tvirčiausieji nariai eis į rungtynes virvės traukime. Lietuviai farmeriai žada irgi prisidėti prie pikniko įvairinimo. Šiame piknike bus išbandyti ir paskelbti čiampionai: greičiausi, toliausiai nušokanti ir tvirčiausi.

Moterys darbininkės ruošiasi iškirsti taipgi "surpriza."

Kas lieka gerbiamai lietuvių visuomenei, tai susimobilizuoti dalyvauti tame piknike.

Varde ALDLD Pirmo Rajono užkviečiame piknikan draugus-ges torontiečius, sudburiečius, ottawiečius ir kitų Kanados kolonijų draugus ir drauges. Taipgi norėtume matyti ir draugų amerikiečių mūsų piknike.

Mes darome viską, kad visi atsilankiusieji būtų patenkinti.

Piknikas įvyks visiems gerai žinomoj vietoj, Montrealo vakarinėj daly, Ville Lasselle.

ALDLD Pirm. Raj. Komitetas.

Pastaba: Avykstantieji ar manantieji atvykti prašomi pranešti iš anksto sekančiu antrašu: ALDLD Pirmo Rajono Komitetas, 2114 Frontenac St., Montreal, Que. Anksčiau atvykusius mes stengsimes aprūpinti nakvynėmis.

Draugiškai, K. K.
Pirmo Rajono Komiteto Sekr.

FRANCIJOS BIUDŽETO DIDELIS DEFICITAS

Paryžius, Francija. — Francijos valdžios pereitų metų valstybinėj apyskaitoj nedateklius virš $500,000,000. 1935 metams reikalinga sukelti virš biliono dolerių, kad išlyginti metinę skolą ir biudžetą.

REIKALAUJA ORGANIZUOTI FAŠISTŲ BŪRIUS

Calgary, Alta., Liepos 9. — Karališkosios Kanados raitosios policijos komisionierius H. MacBrien reikalauja skubiai organizuoti po visą Kanadą piliečių lygas, kurių tikslas būtų padėti policijai malšinti "triukšmadarius." Kad daužyti darbininkams galvas, slopinti darbininkų judėjimą.

FEDERALIAI RINKIMAI NUMATOMA 23 RUGSĖJO

Ottawa, Liepos 10. — Nekurie Ottawos valdininkai kalba, kad federaliai rinkimai įvyks pirmadieny, rugsėjo 23 dieną.

MUSOLINIS PASIRYŽĘS UŽGROBTI ABYSSINIJĄ

Roma, Italija, Liepos 15. — Italijoj mobilizuojama 30,000 juodmarškinių priedui prie 160,000 jau esamų ant Abyssinijos (Ethiopia) rubežiaus. Šaukiami visi specialistai ir mechanikai į kariuomenę, kurie gimę 1909—1912 metais. Užsakoma daugiau karo orlaivių ir 10 kariškų laivų. Amunicijos fabrikams duotas įsakymas dirbti pilną laiką, be pertraukos. Po visą Italiją paskleistas obalsis "kolonizuoti Abyssiniją," "visi prie ginklo" ir panašiai.

Abyssinijos valdžia kreipėsi į Tautų Lygą, į Angliją ir Ameriką, kad užstotų nuo Italijos kėsinimosi, bet nei Tautų Lyga, nei didžiosios valstybės griežtai nepareiškė, kad Italija nekištų nagų į Abyssiniją.

Didelis Šturmas Montreale

Montreal, Que., Liepos 16. — Pirmadieny Montreale užėjo smarki audra su perkūnija. Griaustinis užmušė 12 metų berniuką Jarry parke, po medžiu besislėpiantį nuo lietaus. Ville St. Lauren aldermanas B. Gouyer, 69 m., užmuštas karo susidurime su traukiniu del nematymo iš didelio šturmo. Ir P. Thomas, 22 metų, Montbello, Que., griaustinio užmuštas. Nemažai sužeistų. Daugelio namų priemiesčiuose nunešė stogus. Daugelis sklepų apsemta vandeniu. Montreale laike audros apie 10 minučių nebuvo elektros šviesos.

Audra apgadino javus ir sodus, su ledais ir smarkiu lietum.

"DARBININKŲ ŽODŽIO" METINIS PIKNIKAS

Rugpiūčio (Aug.) 11 dieną, sekmadieny, Westone prie drg. Masio farmos.

Šis piknikas ne tik tai metinis, bet sykiu ir trijų metų "Darbininkų Žodžio" gyvavimo sukaktuvės.

"Darbininkų Žodis" Kanados lietuvių darbininkų organizatorius ir švietėjas. Jo piknike parodykime šturmingą solidarumą už "Darbininkų Žodžio" palaikymą, bujojimą ir progresavimą.

Piknike ruošiama įdomi programa: miške vaidinimas, sportas, dainos ir juokai.

Kiekvienas pikniko dalyvis turės progą laimėti vieną iš trijų dovanų: rašomąją plunksną, laikrodį ar gražų rankdarbį.

Piknike Restoranas

Nei vienas važiuodami į pikniką nesivežkite maisto su savim, piknike **bus restoranas, kuriame bus gaminamas šiltas, skanus ir šviežias kelių rūšių maistas.** Labai prieinama žema kaina ant tyro oro galėsite pavalgyti.

Muzika, šokiai, žaislai, praisai ir kitokie pikniko įvarumai.

Užkviečiame Toronto lietuvių draugijas ir jų narius visus Toronto ir apylinkės lietuvius-ves skaitlingai atsilankyti į pikniką — "Darbininkų Žodžio" trimetines sukaktuves!

Pradžia 10 val. iš ryto.

Rengimo Komisija

STEVENSO PARTIJA YRA FAŠISTINĖ, SAKO KANADOS KOMUNISTŲ PARTIJA

Toronto, Liepos 16.— "Perbudavojimo" partija, perbudavojimo į atvirą fašizmą partija, susitvėrė nauja Stevenso partija, kaipo atskala nu Bennetto, nuo konservativų partijos. Apgavingi pažadai jaunuoliams darbo, be panaikinimo vergijos kempių, "teisingos algos," nepripažįstant darbininkų kovingų unijų, "suvaldymas" stambiųjų kapitalistų kapitalistiniais įstatymais, nacionalizavimas bankų, visa tai rodo, kad kapitalistinė valdžia viską turi paimti į savo rankas, sulyg Stevenso programos, ir diktatoriškai valdyti. Tai kur gi čia begalima pravesti skirtumą tarpe Hitlerio programos ir Stevenso. Viską valdo valdžia. Unijos beteisės. Algas derina federalė industrinė komisija, paskirta valdžios. 98 sekcijos Stevensas nepanaikina.

Kad pasigauti vidurinės klasės bei biednuomenės pritarimą, reikia ką nors sakyti prieš kapitalistus, ir Stevensas to negaili. Bet visa jo programa rodo, kad griebtis paskutinių priemonių išgelbėjimui kapitalizmo. Jei nieko nežadės, negaus paramos.

Perspėjami visi darbininkai, nepasiduokite fašistinei demagogijai. Organizuokite kuodidesnį pasipriešinimą Stevenso partijai. Kanados Komunistų Partija šaukia visus darbininkus ir vidurinę klasę išrinkimui komunistų į parlamentą, tai bus geriausia atspara fašistiniams užsimojimams. Visur reikia sudaryti suvienytas darbininkų frontas prieš fašizmą.

Toronto, Liepos 16. — Areštuota ir kaltinama nužudyme 2 ir pusės metų berniuko 25 metų amžiaus mergina, Jean Gruitel, ligoninės tarnautoja. Jos berniukas buvo rastas paskandintas Ontario ežere prie parodos parko, birželio 5 dieną.

Veikiausiai negalėdama išmaitinti iš savo algos ji taip darė.

SPROGIMAS ANGLIŲ KASYKLOSE UŽMUŠĖ 10 IR SUŽEIDĖ 32

Dortmund, Vokietija, Liepos 15. — Dešimts užmuštų ir 32 sužeisti laike sprogimo anglių kasykloje, pusė mylios žemės gilumoje. Kasyklose dirbo 700 mainierių ir buvo manoma, kad daug užmuštų. Tačiaus daugumas išliko gyvi. Mainų savininkai sprogimo priežastis ir aukų skaičių dar laiko paslapty.

DIDELIS GAISRAS TORONTO MIESTE GELŽKELIO JARDE

Toronto, Liepos 8. — Liepos 7 d., sekmadienio vidurdieny kilo nemažas gaisras C. N. R. jarde ant Front St., tarpe Spadina ir Simcoe gatvių. Sudegė senas sandelis, statytas dar 1853 metais, ir 6 vagonai. Nuostoliai apskaitliuojami iki $50,000. Debesis dūmų buvo matomas toli aplinkui nuo gaisro vietos. Gaisrininkai nesuspėjo gaisro sukontroliuoti.

ĮTAISOMI RADIO PRIIMTUVAI TORONTO POLICIJOS KARUOS

Toronto, Liepos 9. — Miesto valdyba nutarė įtaisyti radio priimtuvus policijos automobiliuose, tam išleidžiant virš $20,000. Majoras Simpson sako, kad atėjus "ypatinga padėtis ir todel šis įnešimas vietoj." Aldermanas Hamilton nurodinėjo, kad per paskutinius 4 mėnesius kriminalytės labai padidėjusios.

Radio outomobiliai, be abejo, bus naudingi ir darbininkų mitingų, streikų bei demonstracijų draskymui.

ATIMTA PAŠALPA 76 STREIKIERIAMS CALGARY

Calgary, Alta., Liepos 9. — Sugrįžusiems iš Reginos streikieriams ir atsisakiusiems vykti į kempes už 20 c. į dieną, atimta pašalpa 76 trekeriams.

NEŽIŪRINT DIDELIO TERORO, MARŠUOTOJAI TRAUKIA OTTAWON

Toronto, Liepos 16. — Apie 2,500 maršuotojų "On to Ottawa" trečiadieny išvyksta iš Toronto. Pirmadienyje neišvyko del lietaus. Šiandien laiko mitingus Queens parke. 20 maršuotojų su dviračiais išvažiuoja pirmiaus del parūpinimo vietų apsistojimams.

Nacionalė Bedarbių Taryba skelbia, kad laikotarpy 3 dienų. į Ottawą maršuos apie 30,000 darbininkų iš visų pusių, iš Manitobos, Quebeco ir Ontarijos provincijų, po obalsiu "Darbo ir algų." Į Ottawą sumaršuoti tikisi apie liepos 25 dieną.

Quebeco provincijoj, po liberalų premjero Taschereau ir Montrealo fašistinio majoro Houde komanda, 160 maršuotojų areštuota. Tačiaus tūkstančiai prasprukę pro policijos rankas traukia į Ottawą.

Valcartier kempių 1,900 darbininkų streikuoja, reikalaudami $1.00 į dieną. Jie gavo įsakymą "eikit atgal dirbti ar išsineškite." Tikimasi, kad daugelis maršuos iš Valcartier kempių.

Ontarios provincijos premjeras, liberalas, ponas Hepburnas, uždraudė maršuotojams važiuoti trokais, grąsindamas atimti šoferiams leidimus. Tik trys trokai galės važiuoti del sanitarės pagelbos ir maisto. "Aš nesimpatizuoju tinginiams žmonėms," pareiškė Hepburnas maršuotojų delegacijai. Alkanieji bedarbiai ponui Hepburnui tinginiai. "Visa bėda su jumis, kad jūs ne darbininkai," sako jis.

Iš Winnipego išvyksta 600 maršuotojų busais. Gelžkelių valdyba neparduoda tikietų maršuotojams.

Pereitą šeštadienį Winnipege surinkta virš $2,000 aukų. Toronte irgi buvo renkamos aukos ant gatvių, bet policija darė trukdymus.

Provincialė ir raitoji policija sukoncentruota Vaudreuil, Belleville, North Bay ir kituose distriktuose laukia maršuotojų. Prekiniai traukiniai policijos kratomi ir neprileidžiama joks darbininkas.

14 MARŠUOTOJŲ AREŠTUOTA TORONTE

Toronto, Liepos 17. — Vakar areštuota 14 maršuotojų Riverdale parko distrikte už rinkimą aukų ir maisto maršuotojams. Visi išimti po kaucija $200 kiekvienam. Busai ir trokai sugrąžinti.

Maršuotojai šiandien 11—2.30 val. laiko mitingą Queens parke ir iš čia išmaršuoja 2,000 skaičiuje į Ottawą, pėsti 280 mylių.

Manitobos 400 maršuotojų taipgi jau kely, netoli Kenoros, pėsti į Ottawą.

Policija neleidžia automobiliams vežti maršuotojų, mano, kad pėsti neatmaršuos. Kenoroj laukia 40 policijos.

North Bay majoras sakosi netrukdysiąs maršuotojų.

DIDELI POTVINIAI NEW YORKO APYLINKĖJ

New York, Liepos 9. — Centralinėj apilinkėj nuo didelio lietaus patvino upės, kurios padarė didelius nuostolius. Tūkstančiai akerių javų ir gyvulių sunaikinta. Sulaužyta daug tiltų, sugriauta daug namų ir kitų dalykų.

Buvo apsemta 10 miestų: Ithaca, Binghamton, Woodstock, Delhi, Dryden, Canajoharie, Geneva, Bath, Trumansbury ir Hornell. Žmonės gelbėdamies nuo potvinio susikraustė gyventi į kelių augštų bildingus, kiti į medžius sulipę, bet visa nelaimė, kad ir tenai nebuvo saugu. Gyvybei pavojus atsirado nuo gesų tankų, kurie užsidegė ir sukėlė didelį gaisrą. Miestai buvo be šviesos, nes elektra buvo sugadinta, vanduo buvo išlaužęs elektros stulpus.

Daug gelžkelių išardyta, 26 tiltai nunešti ir 50 apardyta arba visai sugriauta ant vietos.

Nuostolių padaryta vien tik agrikultūroj už 15,000,000. 3,000 žmonių liko be pastogės.

Žuvo daug ir žmonių. Jau yra surasti 45 lavonai prigėrusių.

DARBININKŲ ŽODIS

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darb. Žodžio" Draugija.
Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00.
Visur kitur: metams $3.00; 6 mėnesiams $1.50. Atskira kopija 5 centai.
Pašto perlaidas (Money Order) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu
ADRESAS:
DARBININKŲ ŽODIS
184 SPADINA AVE., BOX 31, TORONTO, ONT., CANADA

Ruoškimes Rugpiūčio Pirmos Prieškarinei Kovai

Imperialistinio karo debesys nuolatos tirštėja. Japonijos imperializmas nuolatos veržiasi Chinijon ir provokuoja karą prieš Sovietų Sąjungą. Italijos fašizmas gabena ir gabena armiją į Abyssiniją. Sakoma, kad laukia tik patogaus oro. Austrijoj užmušta kanclerio žmona ir pats kancleris sunkiai sužeistas. Italija ir kitos šalys traukia armijas Austrijos pasienin. Vokietijos fašizmas taip pat pasiutusiu smarkumu ginkluojasi, kuriam paakstinimą suteikia Anglija. Kanados valdžia šiais metais yra paskyrusi karo reikalams $17,000,000. Gabena nikelį ir kitą karo medžiagą Vokietijon ir Japonijon. Kanada pirmoji talkininkė Vokietijos ir Japonijos prieš SSRS.

Pirmo rugpiūčio prieškarinės kovos šiais metais turi pasiekti augščiausį laipsnį. Darbininkai turi parodyti savo prieškarinį nusistatymą, kad kapitalistai nedrįstų pradėti naujų skerdynių. O kad tos kovos būtų pasekmingos, reikia jau dabar pradėti rengtis. Reikia diskusuoti karo pavojaus klausimą mūsų mitinguose ir parengimuose, šaukti bendro fronto konferencijas prisirengimui.

Suvienytas frontas pirmo rugpiūčio turi būti vyriausiu obalsiu. Reikia stengtis išaiškinti visiems darbininkams karo pavojų ir įtraukti juos į prieškarinę kovą. ALDLD kuopos turi šaukti kitų organizacijų atstovus pasitarimui, kaip geriau tą dieną apvaikščioti. Kur bus rengiamos demonstracijos, ten lietuviai turi turėti savo sekciją, kurioje dalyvautų visos lietuvių organizacipos su savo nariais, sudarant bendrą frontą. Kur nebus galima rengti demonstracijų del teroro, ten reikia laikyti bendrus mitingus ir tenai priimti prieškarines rezoliucijas ir tokiu būdu reikšti savo balsą prieš karą.

Prisirengiant prieškarinėms demonstracijoms pirmo rugpiūčio, reikia diskusuoti, kaip pagerinti demonstracijas. Reikia mokintis užsilaikyti demonstracijose kareiviškai. Reikia pratintis prie proletarinės disciplinos demonstracijose. Bereikalingi ir nevietoj šūkavimai ir juokų krėtimai demonstracijos svarbą sumažina. Kada demonstrantai neužsilaiko kareiviškai, atrodo lyg barščiai. Kapitalistai turi pamato perstatyti tokias demonstracijas kaipo betvarkės darymą. Imkime pavyzdį iš relief trekerių.

Lietuvos Darbininkai Atsako "Naujienoms"

"Naujienos" ir "Naujoji Gadynė" neva nori pajuokti komunistus už dalyvavimą pasauliniame lietuvių kongrese. Jos nori privesti, kad kuomet komunistai kritikuoja "Naujienų" Grigaitį už antrąjį skridimą, tai tuo pačiu jie dalyvauja Lietuvos fašistų šaukiamame kongrese.

Į tai gerą atsakymą pataiko šiame numeryje telpantis Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjimo kalinių laiškas į užsienio lietuvius. Jie aiškiai pasako, ko jie tikėjosi iš užsenio lietuvių. Jie tikėjosi, kad užsienio lietuviai, kurie dar daugiau laisvės turi, rinkimus į kongresą ir patį kongresą pavers demonstracija prieš Lietuvos fašizmą. Ir kaip gi tie užsienio lietuviai atsinešė į tai?

Lietuvių Darbininkų Susivienyjimas šaukė Amerikos Lietuvių Darbininkų Kongresą Clevelande. Tiesa, kad tenai dalyvavo atstovai nuo 56,000 lietuvių. Bet ar tai tik tiek galėjo dalyvaut nuo kokių 800,000 lietuvių Amerikoj? Ar tenai buvo daug tokių socialistų, kuriuos atstovauja "Naujienos" ir panašūs laikraščiai? Ar daug "Naujienos" pasidarbavo šiame klausime? Jos galėjo susirinkti tūkstančius dolerių del pasiuntimo II Lituanicos pas Smetoną, jei ji kada pamatys jį, bet ką jos padarė, kad pagelbėti Lietuvos liaudžiai, kuri dejuoja po Smetonos letena, o tas dar naujus būdus naudoja tos letenos pasunkinimui?

Jei nebuvo pakankamai išvystyta kova prieš Lietuvos fašizmo naujus planus prieš liaudį, tai dėka "Naujienų" ir kitų tokių socialistų šmeižtams ant komunistų, kurie dėjo pastangas pravesti kovą už Lietuvos liaudies laisvę. Prie Grigaičio prisidėjo ir renegatas Pruseika su savo bendradarbiais.

Kas liečia Kanados lietuvius, tai ir čia tik kairysis sparnas darbavosi. Taip vadinamieji socialistai, kurie giriasi, kad jie prieš fašizmą, nieko nenuveikė patys ir prie kairiojo sparno neprisidėjo.

Fašizmo Pavojus Kanadoj Nuolatos Auga

Pastarosiomis dienomis ponas Stevens paskelbė, kad jis sudaras naują partiją — "Reconstruction Party." Taip pat paskelbė ir programą, kuri labai panašiai atsiduoda, kaip kad Hitlerio. Demagogijos netrūksta. Vyriausias obalsis — gelbėkim jaunimą. Mat jaunimas geriausiai tinka fašistų būriams.

Kanados Komunistų Partija nurodo, kad šios naujos kapitalistinės partijos atsiradimas rodo, kad Kanadoj fašizmas pradeda kristalizuotis. Stevens nori apjungti visas išsiblaškiusias fašistines grupes ir susižvėjoti visus fašituojančius elementus į fašistinę organizaciją veikimui, kaip jis pats sako.

Iš kitos pusės Stevens partijos atsiradimas rodo, kad Kanados kapitalizmo krizis nuolatos didėja. Kapitalizmo liogery atsiranda nebesutikimų metoduose, kuriuos atskiros partijos naudojo darbininkų slopinimui. Bennetto ir liberalų partijų naudoti būdai daliai kapitalistų nebeduoda vilties, kad jie duotų pasekmes ateityje.

Naujosios partijos atsiradimas yra didelis pavojus Kanados darbininkams. Stevens kreipiasi prie darbininkų, prie jaunimo ir mažų biznierių su tokia demagogine kalba, "smerkia" finansinį kapitalą, reikalauja veiksmų prieš jį, o ne žodžių. Jau dabar net CCF nekurie vadai ir vadukai perėjo pas Stevensą. Uited Farmers of Ontario užgyrė tą partiją. Daugelis kitų organizacijų ir atskirų asmenų stoja už Stevenso partiją. Stevens galės susigaudyti visus nuo visų partijų atsimetusius arba jomis nepasitenkinusius, o tuo tarpu griežtai nusistačiusius prieš komunistus. Tokie elementai fašistiniams darbams bus pirmieji.

CCF vadai juokauja, kad ta nauja partija nusilpninanti kapitalistines partijas. Tie elementai nenumato, kad ne kapitalistai pralaimės, bet CCF pirmoj vietoj. Stevens gali labai didelę dalį CCF narių pasigauti, ypatingai vidurinės klasės ir farmerių, kurie ir CCF nebepasitenkinę, o apie komunistus CCF vadai taipgi yra biauriai primelavę. Komunistų partija nurodo, kad tiktai suvienytas frontas tarp komunistų ir CCF gali išgelbėti nuo fašizmo pinklių tūkstančius CCF narių.

Aukos

Brooklyn, N. Y. Draugas G. Kuraitis, "Priekalo" platintojas, aukoja $5.00 "Darbininkų Žodžiui" ir rašo, kad atsiskaityti už išplatintą "Priekalą" Kanadoj iš siunčiamų jam pinigų. Penkinę atsiskaitome, ačiu.

Newark, N. J. Daktaras J. Kaškiaučius, atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo $1.00, laike kongreso Clevelande.

Bellmore, Long Island, U.S.A. Drg. Semėnienė taipgi laike Clevelando kongreso įteikė prezentą "Darbininkų Žodžiui" $1.00. Ir dar vienas draugas aukavo 50 centų.

Detroit, Mich. Draugė U. Litvinienė štai ką rašo: "Prisiunčiu $10.00 nuo spaudos pikniko, kurį rengė Detroito Draugijų Sąryšis, kad pagelbėti gyvuoti "Darbininkų Žodžiui."

Tai geriausias išreiškimas detroitiečių lojalumo mūsų laikraščiui.

Visiems aukavusiems ir pasidarbavusiems sukėlime aukų tariame širdingą, proletarinį ačiu.

"Darb. Žodžio" Administrac.

Tim Buck Šaukia Darbo Žmones Prie Vienybės Kovai Prieš Kapitalistus

(Kada draugas Tim Buck, Kanados Komunistų Partijos generalis sekretorius, kalbėjo per radio stotį CRCT, Toronte, birželio 14, radio komisija išbraukė iš jo kalbos daug svarbių vietų. Del tos priežasties Workeris patalpino visą Tim Buck kalbą, pažymėdamas tas vietas, kurias komisija išbraukė. Čia mes tą labai svarbią rinkimų klausimu kalbą paduodame lietuvių kalboje, pažymėdami tas išbrauktas vietas su juodomis raidėmis. — **"Darb. Žodžio" Redakcija).**

(Tąsa)

Jei jūs atydžiai peržiūrėsite Bennetto valdžios išleistus įstatymus, jūs galėsite labai lengvai pastebėti fašizmo ženklus. Daugiau jėgų finansiniams monarchams, daugiau pelno jiems, daugiau retežių surišimui darbininkų, vargingųjų farmerių ir vidurinės klasės žmonių, begailestingas sumindžiojimas paskutinių mūsų demokratinių teisių. Pataisymai Industrial Act'o, kad padaryti susitarimą verstinu ir streikus nelegaliais, siūlomi pataisymai British North American Act'e, kad duoti daugiau teisių federalei valdžiai, paskutiniai žygiai paimti Kanados agrikultūrą už pačios gelklės, — yra to viso patvirtinimas.

Taikos—tvarkos—geros valdžios valdymo būdas reiškė beširdų jėgos naudojimą prieš Kanados mases, kad turtuolių pelnai būtų apsaugoti ir padidinti.

Ir ištikro gali būti pasakyta, kad fašizmas yra išperimas ir auklėjamas parlamentinio demokratizmo režimo Kanadoj.

Bennetto valdžios užsienio politika, kaip ir vidaus, yra juodžiausios reakcijos spalvos. Ji yra imperialistinio karo politika, kuri grumoja Kanados gyventojams įmetimu į karą. Karštligės pobūdį turinti Kanados imperialistų kova, su Bennetto valdžia priešakyje, už rinkas užsienyje, įtraukta į bendras valiones po imperialistinių prieštaravimų purvyną, pasireiškia daug aiškiau, negu kada pirmiau, ir artina ir artina gundantį pasikėsinimą Kanados valdančiosios klasės įblakšti Kanados žmones į sekantį pasaulinį karą, sudarant tokią karinę sutartį, kuri užtikrintų didžiausius pelnus Kanados valdančiajai klasei.

Jūs gerai atsimenate priesaikaujančią kalbą, pasakytą valstybės sekretoriaus, pono Cahan, remiant **kruviną** Japonijos imperializmą Tautų Lygoj? Jūs atsimenate **piktą** priešsovietinę kalbą, pasakytą paties Bennetto Londone laike Pasaulinės Ekonominės Konferencijos. Labai aiškiai matome, kad federalė valdžia dalyvauja visuose priešsovietiniuose planuose ir laukia ginkluotos intervencijos, kontrevoliucinio karo prieš vienintėlę darbininkų ir valstiečių šalį, Sovietų Sąjungą. Jūs atsimenate, kaip Bennettas atmetė pasiūlymą parduoti 10,000 štukų galvijų Sovietų Sąjungai, taipgi jūs žinote, kad jis ir toliau palaiko suardytus ekonominius ir diplomatinius ryšius, kurie buvo suardyti dar King valdžios 1927 metais.

Karas prieš žmones viduj, prisirengimas imperialistiniam karui, tai požymiai Bennetto valdžios valdymo, kurie pasireiškė iki šiol ir numatoma, kad pasireikš ateityje.

REAKCINIŲ LIBERALŲ VALDŽIŲ REKORDAI

Tačiaus mes negalime tikėtis bent kiek skirtingesnės dalybos ar tvarkos iš liberalų valdžios. Jei King liberalų partija būtų buvus valdžioje laike pereitų penkių metų, valdymo būdai, visi veiksmai ir pasekmės pamatiniai būtų buvę tokios pačios. Rekordas King vadovaujamo liberalų režimo nuo 1921 iki 1930 metų labai aiškiai patvirtina tokią nuomonę, kaip kad kasdieniniai rekordai veiksmų provincialių liberalų valdžių Ontarijoj, British Columbia, Quebece, Saskatchewane ir Nova Scotia dabartiniu laiku.

King vadovaujama valdžia laike jos valdymo naudojo žiauriausias priemones, kaipo didžiojo kapitalo įstatymų leidėja ir gyveniman vykdytoja, išnaudojimui Kanados žmonių.

Peržiūrėkime trumpai jų 1921-1930 metų darbus, atmindami, kad jie tap gi žadėjo padaryti žmones laimingais ir turtingais.

1. Sunkiaisiais 1921-1926 metais, kuomet bedarbė buvo pribrendusi, jie visai atsisakė duoti surudijusį centą del pašalpos bedarbiams. Jie nenorėjo nei cento duoti į skurdą patekusiems farmeriams.

2. Dauguma pereito karo kareivių buvo nubiednėję, išskyrus keletą, ir negevo nei bonų nei pensijų. Iki šiai dienai tūkstančiai prašymų del pensijų dar neperžiūrėta.

3. King valdžia vadovavo užpuolimui ant darbininkų algų. **Su policijos teroru ji daužė darbininkų kovas.** Jis siuntė ginkluotas jėgas į Nova Scotia prieš angliakasius 1923 ir 1925 met., sulyg B. E. S. Corp. pareikalavimo, King valdžios darbo ministeris, Murdock, grumojančiai įsakė streikuojantiems paštų darbininkams 1924 metais: "Jūs galite streikuoti iki pragaras užšals!" King valdžia nukirto paštų darbininkams algas.

4. **Muitinyčioj tyrinėjimai 1926 m. parodė, paties teisėjo žodžius tariant, "kad tenai buvo visas karnivalas suktybių." Buvo prirodyda 1930 metais, kad King liberalų partija paėmė 750 tūkstančių dolerių iš Beauharnois Korporacijos.**

5. Algos Kanados manufaktūros industrijoj nupuolė $30,000,000 nuo 1921 iki 1930 metų. Darbininkų skaičius šiose industrijos šakose buvo sumažintas ant 200,000 per tą pat laiką. Buvo sutverta bedarbių armija iš apie 250,000, kurie apie vidurį 1930 metų daaugo iki 350,000.

6. 1921-1930 metai buvo liūdyninkais didžiojo kapitalo monopolizacijos ir trustifikacijos orgijų, kaip kad tas yra visiems labai gerai žinoma. Pelnai manufaktūros industrijoj pakilo nuo $800,000,000 1921 iki $1,200,000,000 1930 metais.

7. **Nuo 1921 iki 1930 metų arti $1,250,000,000 buvo išmokėta iš federalio iždo finansiniams karaliams ant skolų, kurios tyčia buvo padarytos.** Tarp 1918 ir šių dienų išmokami ant nacionalių skolų nuošimčiai prašoko skolų sumą, kuri dabartiniu laiku siekia **$6,000,000,000.**

8. 1922 metais buvo apskaičiuojama, kad tikros farmerių pajamos (neskaitant gamybos išlaidų) buvo $659,000,000. Su 1929 metais ta suma buvo numažinta iki $468,000,000 ir iki $344,000,000 1930 metais. Farmerių prasiskolinimas prie King valdžios, tai yra tarp 1921 ir 1930 metų, padidėjo puse biliono dol.

9. Bet gerlaikis buvo tuo laiku del turtuolių. Tikrai gerlaikis. Taip vadinami tautos turtai padidėjo kuone aštuoniais ir puse bil. dolerių. Turtingi tapo turtingesniais, o vargingi buvo įstumti į dar didesnį skurdą ir didesnes skolas.

Su dabartinio krizio pradžia King valdžia pradėjo algų kapojimo vajų prieš darbininkus, atsisakė duoti bedarbiams nors po penktuką **ir pradėjo bangą policijos teroro prieš darbo žmones.** Jie galėjo surasti pinigų del dviejų laivų-neikintuvų, bet negalėjo rasti jų del badaujančių žmonių.

Torės ir liberalai — Bennettas ir King — kaip tie pasimainanti muzikantai — įstatymų leidėjai ir jų vykdytojai del didžiojo kapitalo interesų — pelno sistemos gynėjai — žmonių išnaudotojai. Bennettas ten pradėjo, kur King sustojo, kaip kad King ir liberalai tikisi pradėti vėl, kur Bennettas sustos — apvogti, apiplėšti ir terorizuoti tuos žmones, kurių darbas sutveria turtus Kanadoj.

Taip pat ir karo klausimu turime atsiminti, kad ponas King buvo tuo, kuris 1927 metais sutraukė ryšius su Sovietų Sąjunga, vienintėle šalimi, kuri nesvyruojančiai stovi už taiką.

Atminkime, kad tai liberalų valdžia buvo, kuri įbloškė Kanadą į Boer karą pabaigoj pereito šimtmečio, kaip kad torės įbloškė mus į 1914-18 metų skerdynes.

Skirtumas tarp konservativų ir liberalų atspindi tiktai skirtumus buržuazijos liogery, kaip tęsti ir padidinti apiplėšimą biednų žmonių.

(Bus daugiau)

KĄ AŠ PATYRIAU TORONTE BŪDAMAS

Dvidešimties dienų laikotarpyje teko ne mažai patirti iš Toronto darbininkų judėjimo. Viskas keičiasi sparčiai, taip gi klasių kova žengia pirmyn šuoliais, ypač pastaruoju laiku Vakarų Kanados vergijos kempių darbininkų streikas išjudino visą Kanadą. Torontas ir neatsilieka nuo to bedarbių svarbaus reikalo — panaikinimo vergijos kempių, už ką ir kovoja visos šalies pavieniai bedarbiai.

Šio mėnesio penkto čia atsibuvo masinis protesto mitingas, kurį šaukė Toronto piliečių komitetas. Tą mitingą užgyrė ir jame dalyvavo ne tik darbininkiškos, bet ir krikščioniškos organizacijos. Per šį mitingą surinkta virš $1,200 Reginoj nukentėjusiems bei įkalintiems streikieriams vaduoti. Be to, tokie didelį bendro fronto susirinkimai lošia didelę rolę darbininkų judėjime. Šitame mitinge mes turėjome du streikierių vadus, kurie per savo prakalbas visokių pažiūrų žmonėm aiškiai nušvietė, kas privedė juos prie tokio solidarumo ir kovingumo. Nurodė ir tą, kaip nekaltai buržuazinės valdžios kazokai — RCMP — šaudė į beginklius streikierius.

Aną sekmadienį teko lankytis Toronto lietuvių bažnyčioj, kurioj keletas desėtkų žmonių laikė pamaldas su kunigu Baronu priešakyje. Per devynis metus nebuvus lietuviškoj bažnyčioj, kaž kas keista rodos išgirdus lietuvišką pamokslą, kurį kunigas Baronas mums su draugu jėjus pasakojo.

Kalbėjo labai neaiškia kalba, todel jo sakinių tikros prasmės negalima sugauti, nesusipažinus su jo kalba, nors, žinoma, nedaug ir kalbėjo.

Mano supratimu, tai kad torontiečiams lietuviams reikėtų sudaryti bendrą frontą, nežiūrint ar parapijonai, ar bolševikai. Visiems veikti iš vien prieš išnaudotojus, už bendrus darbininkų reikalus. Kas numatoma, kad greitoj ateityj bus atlikta, nes gyvenimo aplinkybės darbo klasę veda prie vienybės. Jei mes neprieisime prie to dabar, tai mus prives prie vienybės koncentracijos kempės fašizmui užviešpatavus. Mes tą aiškiai matome, kas dabar dedasi Vokietijoj. Taip lygiai fašistai grūdo darbininkus į kalėjimus bei koncentracijos kempes, neatsižvelgdami ar jie yra katalikai ar bolševikai.

A. Kandraška.

NUSKENDO LAIVAS SU 140 KELEIVIŲ

Osaka, Japonija, Liepos 3. — Midari Maru, keleivinis Japonijos laivas, susidūrė su prekiniu laivu ir nuskendo paskandindamas 140 keleivių, važiavusių atostogauti.

KLAIDOS PATAISYMAS

Pereitame numeryje tilpusiame paieškojime ieškotoja turėjo būti ne M. Žukauskienė, bet M. Zakarauskienė.

Ateinantis "Darbininkų Žodžio" Vajus Arti

"Darbininkų Žodžio" redakcija ir administracija, taipgi visa laikraščio leidėjų draugija smulkiai išanalizavo laikraščio stovį ir jo užduotis. Skaitytojai pageidauja laikarštį padidinti. Dabartinėmis sąlygomis laikraštį leidžiant padidinimas negalimas. Nutarta įsigyti savo mašiną, kuri atlieja raides, taip vadinamą linotypą. Turint šitą mašiną būtų sutaupoma virš 20 dolerių kas sąvaitę. Reiškia, pasidaro galima išleisti laikarštį 6 puslapių. Gi neturint nuosavos mašinos, negalima kalbėti apie pradėjimą leisti 6 puslapių. Antra, tai šitokia mašina kainuoja $4,000. Keturi tūkstančiai dolerių, tai krūva pinigų.

"Darbininkų Žodžio" leidėjai patiekėme šiuos planus pereitame ALDLD kuopų suvažiavime, ir suvažiavusieji delegatai vienbalsiai užgyrė mūsų planą, apskaitliuodami, kad **$4,000** bus galima sukelti ir mašiną nupirkti grynais pinigais.

Jei nepavyktų sukelti pilnai $4,000, tai vistiek mašiną užpirkti. Sulyg administrac. apskaitliavimo, užpirkimą tik tada galima daryti, jeigu būtų sukelta ne mažiau pusės sumos, tai yra $2,000. Bet tuomet prisieitų už likusią dalį išmokėti nuošimčių dar $500. Visas darbas tada pasunkėtų. Sekančiuose vajuose, vietoj paskutinių dviejų tūkstančių dolerių, turėtume dar sukelti $2,500.

"Darbininkų Žodžio" leidėjų išdirbtas, taip sakant, minimum planas. Vesti vajų už sukėlimą $2,000 aukomis bei parengimais ir gauti 300 naujų skaitytojų, ir mašiną užpirkti. Likusius $2,500 sukelti laike metų po mašinos užpirkimo. Arba, ant kiek daugiau bus sukelta ateinančiame vajuje, ant tiek mažiau reiks nuošimčių mokėti ir mažiau sukelti sekančiuose vajuose.

Dabar visas dalykas ant jūsų, draugai, rankų, ant skaitytojų ir organizuotų darbininkų bei gerų mūsų rėmėjų rankų. Nei redakcija nei administracija viena nieko negalės padaryti. Jūsų, draugai, pasiryžimas neapvylė mūsų planų pereitais metais, jumis pasitikime ir dabar. Dar kartą karštai padirbėti ir užtikrinsite laikarščio padidinimą.

Taigi, draugai bei draugės, skaitytojai ir udarninkai, pasisakykite per laikraštį, kaip jūs žiūrite į šį planą. Ar bus galima įgyvendinti? Laiko nebedaug, jau reikia pradėti rengtis. Vajus bus lapkričio ir gruodžio mėnes.

Administracija.

SAVITARPINIS LAVINIMASIS

J. Paukštis

Kodel Komunistai Dalyvauja Parlamentuose ir Kitose Valdvietėse?

Pereitą kartą pažymėjome, kad parlamentiniu keliu įvesti socializmą negalima. Bet parlamentą galima panaudoti organizavimui tos jėgos, kuri sugebės tą pervartą padaryti. Apie tai ir pakalbėsime šiuo kartu.

Sakysime, kad kokioj nors vietoj grupuojasi kokie nors darbininkų priešai. Ką gi darbininkai turi daryti tada? Ar imti ir ignoruoti, ar eiti ton vieton ir kovoti juos, kol jie dar nesusigrupavę? Aišku, kad su ignoravimu darbininkai nieko nelaimėtų. Neliečiami kapitalistai ar jų ištikimi tarnai greičiau susiorganizuotų ir paskui jau jie visur viršų imtų ant darbininkų.

Parlamentas yra taipgi tokia vieta, kur kapitalistų atstovai daro planus darbininkų suvaržymui ir didesniam išnaudojimui. Juo krizis didėja, tuo kapitalizmas daugiau apsitveria visokiais priešdarbininkiškais įstatymais. Nedalyvavimas parlamente, reikštų leidimą kapitalistams stiprintis, organizuotis, apsitverti tam tikrais įstatymais, kuriais remiantis paskui kapitalistinės valstybės mašina naudojasi pateisinimui puolimo ant darbininkų.

Taigi, dalyvavimas visokiuose rinkimuose, reiškia kovą prieš visus buržuazijos planus darbininkų pavergimui. Kapitalistų partijos eina į darbininkus su visokiais pažadais, kad tik apgauti darbininkus, kad suklaidinti juos ir pasivergti juos, o komunistai ir jų simpatikai eina prieš kapitalistų partijas su savo darbininkiškomis programomis, numaskuoja kapitalistų melus. **Leisti kapitalistams apgaudinėti darbininkus laike rinkimų, reikštų darbininkų klasės išdavystę.**

Išrinktieji parlamentan ar kiton valdvietėn komunistai ir jų simpatikai veda kovą prieš visus kapitalistų atstovų užsimojimus įvesti tokius įstatymus, kurie turi tikslą suvaržyti darbininkus ir daugiau išnaudoti, o tuo pačiu kartu įneša priimti tokius įstatymus, kurie būtų naudingi darbo klasei. Jie šaukia visos šalies darbininkus tada padėti jiems pravesti jų įneštus įstatymus. Jie taip pat organizuoja visą darbininkišką judėjimą kovai prieš kapitalistų įstatymus, kurie taikomi darbininkų pavergimui.

Jei bent keli komunistai ar jų simpatikai įeina į parlamentą ir už jų pečių stovi plačios darbininkų masės po visą šalį, jie lošia svarbią rolę del darbininkų. Kapitalistai pamato, kad čia yra didelė jėga už tų atstovų ir su jų balsu skaitosi, nors tie atstovai ir nesudaro daugumos. Patys kapitalistų atstovai tada nebegali taip lengvai eiti su savo priešdarbininkiškais įstatymais.

Jei darbininkai taip žiūrėtų į parlamentą, tai tuomet jie niekad neberinktų tokių atstovų, kurie žada *įvesti socializmą*, kada jų dauguma *bus parlamente*. Tokie socialistai kada daugumą gauną, tai jie virsta priešdarbininkiškų įstatymų leidėjai, jie pradeda eiti kapitalistų atstovų pareigas. Tokių pavyzdžių turime iš Vokietijos, Austrijos ir kitų šalių. Dabar tokie socialistai atlieka tokias pareigas Čekoslavakijoj ir kitose šalyse. Slopina darbininkus, kuomet fašistai diena dienon stiprinasi. Tie socialistai užleis vietą fašistams.

Komunistai nežada įvesti socializmo per parlamentą, nes jie žino, kad nesuardžius kapitalistinės valstybės mašinos negalima to padaryti. Jie žada kovoti tenai, padedant visos šalies kovingiems darbinnikams, už darbininkų reikalus, neleisti kapitalistų atstovams įvesti fašistinius įstatymus, kurie dar daugiau suvaržytų darbininkus ir pavergtų didesniam išnaudojimui. Komunistai žada kovoti už laisvę darbininkams organizuotis ir streikuoti, nes tik tuomet darbininkai galės sudaryti tokią jėgą, kuri sugebės pagerinti savo būvį ir įvykdyti gyveniman ir socializmą.

Kitą kartą paliesime keliais žadžiais apie svarbą suvienyto fronto rinkimuose.

550 Darbininku Pusta Smetonos Kalejimuose

DARBININKO AKIM ŽIŪRINT

"The Montreal Daily Star" rašo, kad Kanados stambūs biznieriai ir politikai, konferencijoj liepos 10, Ottawoj, atrado, kad pereitas Europos karas Kanadą pastūmė atgal apie 25-50 metų. Dabar Kanados valdžia išmoka po $120,000,000 palukanų už paskolas, o 1914 metais išmokėjusi tik $20,000,000 į metus. Kartu pripažino, kad Kanados valdžiai nepajėgiama padengti po $300,000,000 į metus.

Tai bent teisinimas "biednos" valdžios. Na, o kodel šalia to nemini gautus stambiųjų kapitalistų pelnus, kurie siekia virš $400,000,000 į metus.

—o—

Valdžios finansiniai departamentai girias, kad jie išmoka milžiniškas sumas pinigų bedarbių šelpimui. Ir štai raporte paduodama, kad liepos mėnesį bedarbiams paskyrė $1,750,000 del visos Kanados bedarbių. Turint davinius, kad dabar Kanadoje yra apie 1,200,000 bedarbių, tai kiekvienam bedarbiui federalė valdžia išleidžia tik $1.46 į mėnesį. Priimant domėn, kad kaip kur bedarbiams išlaidas didesnes daro, parodo, koks didelis skaičius bedarbių visai be pašalpos gyvena. Štai kus variklis alkanųjų maršavimams.

—o—

Buržuazinė spauda rašo, kad apie Ottawą farmeriai negauna darbininkų vasariniams farmų darbams. Bet štai kokias "puikias" sąlygas jie duoti nutarė: o gi po $10.00—$15.00—$20.00 į mėnesį ir ne daugiau. Darbo valandos nerubežiuotos, nes turi dirbti su saulės reikalo. Stebisi valdžios ponai, kad darbininkai neina pas farmerius dirbti, o ruošiasi Ottawą atakuoti. Tegu tie ponai samdytojai ir jų atstovai pasitikrina, kad darbininkai daugiau nenori parsiduoti vergijon po 20 ar 50 centų į dieną.

—o—

Imigracijos ir kolonizacijos valdžios departamentai įsteigė daug biurų aprūpinimui bedarbių darbais. Bet jie su tais savo skymais aprūpino laikinai tik tiek darbininkų, kiek agentų "dirbo" tuose biuruose. Darbininkus apgudinėti su žadėjimais, biurais jau užteks.

—o—

Religinė Gideon Draugija per paskutinius 25 metus išleido 80,000 egzempliorių biblijos. Dabar jos niekas nepageidauja, tai 9,000 atidavė į Kanados kalėjimus ir 1,000 egzempliorių dovanojo didesniems Montrealo vaikučiams. Prastai eina ir su religiniais prekių bizniu.

—o—

Winnipego kaip kurie iš vadovaujančių draugų galvose įsimaišė mintis, kad darbininkų judėjimas "smunka." Kas tą pagimdė? Ar tik ne bus ta priežastis, kad kaip kurie seni "revoliucionieriai" nespėja ne tik veikti su smarkiai einančiu revoliuciniu darbu, bet nespėja ir matyti revoliucinio judėjimo progreso. Neatsilikite, draugai.

—o—

Kaip kurie mūsų vajininkai neigia per didelių kreditų davimą vajininkam darbininkam, o jaučia per mažą kredito teikiama rėmėjams. Taip, draugai, palyginus udarninko-udarninkės pasiaukavimą materialiai, jėginiai ir moraliai, be abejo, udarninką turime labiau įvertinti, nes jo ar jos pasiaukavimas yra dvigubai ar trigubai didesnis, negu rėmėjo, nors ir šis užsitarnauja kreditą aukodamas kitą kartą net sąvaitės uždarbį. Udarninkai Tuo pačiu kartu būna ir rėmėjai ir veikėjai. Štai kame skirtumas.

Vajininkai ir rėmėjai, tai priešakiniai darbininkų klasės nariai. Juos ir reikia gerbti ir įvertinti jų darbus ir pasiaukavimą.

—o—

Montrealo buržuazinė spauda užtaisė biaurų provokacinį bugną prieš komunistus. Pas kokį tai T. Komrask atrado revolverį ir 125 šovinius. Per kelias dienas pirmuose didlapių puslapiuose rašė, kad tai vietinis komunistų vadas, kuris ruošiasi prie ginkluoto užpuolimo ant valdžios. Tai biauri provokacija prieš komunistus. Jie nori nustatyti darbininkus prieš komunistus, bet tas jiems nevyksta.

K. Angus.

Darbo Žmonėms--Išeiviams Iš Lietuvos

Beieškant duonos kąsnio jūs arba jūsų tėvai palikot vieni carišką Rusiją, kiti nepriklausomą Lietuvą. Lietuvos kapitalistai, dvarponiai ir buožės, vokiškų durtuvų padedami, kraujuose paskandinę sovietų valdžią, nepadarė ir negalėjo padaryti Lietuvos darbo liaudžiai tėvyne. Ir tūkstančiai biednų ir vidutinių valstiečių, miesto ir kaimo darbininkų turėjo tą tėvynę palikti ir "ieškoti laimės" kitur, skursti Jungtinių Valstijų ir Kanados mainuose ir skerdyklose, bernauti Argentinos ar Brazilijos fasendose.

Kai kurie iš jūsų, "prosperity" laikais savo kruvinu prakaitu sukalę vieną kitą centą, grįžo senon tėviškėn. Jie rado Lietuvoj dar didesnį skurdą ir vargą, dar didesnį darbo žmonių išnaudojimą ir valstiečių nubiednėjimą, negu apleidžiant. Valstiečių įsiskolinimas keturis kart didesnis, negu visa Lietuvos pinigų apyvarta, ir tai dar be skolų buožėms ir palukanų lupikautojams. Ūkių licitacijos turi masinį pobudį. Bedarbių skaičius auga, o dirbančiųjų realinis atlyginimas žemesnis, negu caro laikais. O priespauda ir teroras išaugo dešimteriopai. Miesčiukai ir bažnytkaimiai, prieš karą nemačiusieji stražninko, turi dabar policijos nuovadas ir žvalgybos punktus, jau nekalbant apie apmokamus valdžios šnipus. Bedarbiams pinigų nėra, liaudies mokykloms ir ligoninėms jų trūksta, o milionai išleidžiami policijai ir kalėjimams, įvairių fašistinių "tėvynės šulų" išvagimui. Masių skurdas nuolat auga; auga ir plačiausių gyventojų sluogsnių nepasitenkinimas. Fašistų valdžia bejėgė išrišti bent dalį socialinių prieštaravimų. Vieton darbo ir duonos duoda jiems policijos bizūnus, ašarines bombas ir patriotinį blofą, kaip pav. Dariaus-Girėno. Dabar Smetona ruošia didelio masto vaidinimą, taip vadinamą Pasaulinį Lietuvių Kongresą.

Tuo kongresu fašistinė vyriausybė nori pademonstruoti lietuvių tautos "vienybę," nukreipt Lietuvos darbo masių dėmesį nuo vidaus dalykų, sustiprinti tautinį apkvaišimą ir padaryti tampresnius ryšius, kurie jungia Lietuvos išnaudotojus su lietuvių išeivių eksploatatoriškom viršūnėm. Ji ateina taikon užjurio kapitalistams ir biznieriams ne tik savo priespaudos aparatu (kaip yra žinoma, Lietuvos konsulai užsieniuose tikrai broliškai bendradarbiauja su vietinėm policijom, kai tik jie sumano "brolius lietuvius" revoliucinius darbininkus išgaudyti), bet ir visu savo ideologinio mulkinimo aparatu. Draugija Užsienio Lietuviam Remti ir Lietuvos Aero Kliubais, kovoje su lietuvių išeivių tarpe augančiu revoliuciniu judėjimu.

Fašistai nori pravesti kongresą pagal iš anksto paruoštą programą paliekant delegatams tik teisę išklausyti kelių referatėlių ir pakelti rankas už fašistų rezoliucijas, jų dargi neaptariant.

Tačiaus mes neabejojam, kad užsienio darbo žmonės — lietuviai, nepaisant visų fašistų daromų kliūčių ir draudimų, pavers į kongresą rinkimus ir patį kongresą galinga antifašistine demonstracija, tribuna, iš kurios praskambės teisybė apie tikrąją Lietuvos buklę, apie Smetonos bado, skurdo, teroro ir karo valdžią, apie varomą pardavimo politiką Lenkijai ir Vokietijai, neišvengiamai privesiančią prie naujos Lietuvos okupacijos, apie Lietuvoj siaučiantį baltąjį terorą.

Teroro srytyj Lietuvos fašistai gali tikrai didžiuotis savo "atsiekimais," juos statančiais į pasaulinio fašizmo pirmąsias eiles. Mes patalpinsime "Darbininkų Žodyje" seriją straipsinių, kuriuose pilniau atvaizduosime nepažabotą žvalgybos sauvalę, Lietuvos teismų komediją, žiaurią buklę kalėjimuose ir tą niekšybių, melo, kankinimų ir žmogžudysčių jurą, kuria žustančioji klasė nori prailginti savo suskaitytas dienas. Žemiau dedamas Kauno revpolitkalinių sąrašas iš dalies leis pažinti represijų šelimą.

Kauno sukiųjų darbų kalėjime, be fortų ir Palemono (kur vykdomi sunkieji darbai prie durpių gamybos) 1 birželio buvo 86 vyrai, jų 66 kartu buvo nuteisti 1-oj instancijoj 576 metams sunkiųjų darbų kalėjimo. Vidutinė bausmė skiriama už komunistinio lapelio platinimą ar skaitymą, už "priklausimą" kompartijai, "įrodytą" žvalgybos agentų prasimanymais, už kvietimą streikuoti ir pan. — yra 8 metai ir 8 mėnesiai. Jie jau atsėdėjo virš 200 metų, tai yra vidutiniškai po 3 metus. Visi revpolitkaliniai buvo suimti 218 kartų ir 40 nuoš. iš jų buvo kankinti arba mušti. Mušimai ir kankinimai suimant ir kvočiant yra sistema, todel mes dvejų-trijų boksu mušimų neskaitome ir į statistiką neįtraukiame.

Moterims bausmės skiriamos nemažesnės. Kaune kalinama 21 moteris, kartu jos gavo 163.5 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, tai yra po 7 metus ir 9 mėnesius vidutiniškai, o jau atsėdėjo 60 metų — vidutiniškai po 2 metus ir 10 mėnesių.

Ankieta jums parodys taipgi revpolitkalinių veidą. Vienas iš mėgiamiausių fašistų metodų kovoj su revoliuciniu judėjimu jų paveldėtas iš caro ochronkos — visokių prasimanymų ir nesąmonių skelbimas apie revoliucionierius. Pav. kai pernai prie vokiečių konsulato įvyko protesto demonstracija prieš drg. Telmano kalinimą, tai žvalgyba paskelbė, kad buvo suimti du "jaunuoliai-žydukai." "Jaunuolius" atvarius į kalėjimą paaiškėjo, kad vienam jų 40 metų, kitam 44, o jų grynam arijų kraujui gali pavydėti kai kurie vokiečių baronai. . . Jūs pamatysite Lietuvos darbo žmonių sūnus. 80 nuošimčių jų miesto ir kaimo darbininkai, 7 nuoš. vidutiniokai ir biedni valstiečiai, 7 nuoš. tarnautojai, 3.5 nuoš. moksleiviai ir t. t.

Sąrašė, be abejo, jūs rasite savo gymines, kaimynus ir tėvynainius. Jūs galite jiems ir kartu visiems 550 Lietuvos revpolitkalinių, kalėjimuos tęsiančių savo revoliucinę kovą, geriausiai padėti, prisidėdami prie Tarptautinės Raudonosios Pagelbos kampanijų, rinkdami aukas ir aukodami Lietuvos Raudonajai Pagelbai ,skelbdami savo šalies darbininkams tiesą apie Lietuvos kalėjimus, sudarydami iš savo draugų ir tėvynainių šefavimo komitetus, kurie medžiaginiai ir dvasiniai remtų jums pažįstamus revpolitkalinius, šaukdami susirinkimus ir priimdami juose protesto rezoliucijas prieš baltąjį terorą ir kalėjimų režimą Lietuvoje. Rezoliucijų nuorašus siųskite Lietuvos konsulams ir teisingumo ministerijai Kaune.

Kauno revpolitkalinių kolektyvas jums siunčia iš kalno savo darbininkišką ačiu ir savo karštus revoliucinius sveikinimus!

Komiteto vardu — **Dominikas**
Kauno Sunkiųjų Darbų
Kalėjimas, Birželis, 1935.

Redakcijos Pastaba: — Kalinių sąrašas, apie kurį kalba šis atsišaukimas, tilps sekančiame numeryje.

Lietuvos Žvalgybos Provokacijos Pralaimėjimas

Lietuvos revoliucinio judėjimo istorija žino jau daugelį žvalgybos provokacijos faktų. Provokatcijos pagelba žvalgyba stengiasi išplėšti iš revoliucinio judėjimo eilių ir įmesti į kalėjimus ilgiems metams darbo žmones, žinomus jiems, kaipo aktyvius darbininkų judėjimo dalyvius, bet prieš kuriuos neturi medžiagos byloms sudaryti. Tokiomis žvalgybos provokacijos aukomis yra tarnautojas Šochotas J. ir mokytoja Komodaitė J. Jie buvo areštuoti sąryšyj su provokatoriaus nužudymu. Žvalgyba stengėsi sufabrikuoti jiems bylą ir ruošėsi išnešti jiem žiaurų sprendimą, nes norėjo tuo įbauginti mases, sulaikyti nuo kovos prieš provokatorius, sulaikyti nuo vis augančios revoliucinės kovos. Jų bylos sudarymui žvalgyba neturėjo jokios medžiagos ir laikė juos kalėjime be teismo virš metų. Byla pagaliaus buvo sufabrikuota. Žvalgyba sugalvojo versiją, kad Komodaitė, kaip Lietuvos Raudonosios Pagelbos C. K. narys, sušaukė posėdį, kuriame buvo nutarta nužudyti provokatorių, o Šochotas apsiėmęs tai įvykdyti.

Šitam viskam žvalgyba neturėjo jokių įrodymų. Vienas svarbiausių įrodymų prieš Šochotą buvo, tai kad Šochotas tą patį vakarą, kai buvo nužudytas žvalgybos agentas, buvo įėjęs į ligoninę, kur pastarasis gulėjo (drg. Šochotas gyveno su minėtu provokatorium bendram bute ir laikė jį doru darbininku) ir klausinėjo: "Ar jis dar gyvas? Ar mato, ar kalba ką nors?" Antras įrodymas — kad Šochotas labai susinervavęs, kai jį areštavo ir negalėjo įlipti į žvalgybos automobilį (žvalgyba puikiai žino, kad drg. Šochotas buvo nesenai paraližiuotas ir negali laisvai valdyti kojos). Drg. Komodaitei jokiu būdu negalėjo prisiūti šią bylą, taigi pasirėmė tuo, kad ji, kaipo LRP CK narys, turėjo būtinai dalyvauti tokiame svarbiame posėdyj, kuriame buvo nutarta nužudyti provokatorių. Bet žvalgyba dar turėjo įrodyti, kad ji yra LRP CK narys. Tam buvo padaryti akystatai su nužudyto provokatoriaus motina ir seseria, per kuriuos jos "pažino" Komodaitę, kad ji dažnai dalyvavo svarbiausiuose posėdžiuose, kurie vykdavo jų butuose.

Tos "medžiagos" pakako karo prokuraturai, kad pareikalauti drg. Komodaitei 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, o drg. Šochotui—mirties bausmės. Tik plati LRP kampanija, R P kampanija užsienyj, plačių masių pasipiktinimas del šios provokacijos juos išgelbėjo — fašistų teismas buvo priverstas pripažinti juos nekaltais nužudyme provokatoriaus. Draugai Šochotas ir Komodaitė buvo nuteisti už priklausimą prie LRP po 8 metus sunkiųjų darbų kalėjimo, ir tribunolas jau patvirtino tas bausmes.

Fašistai neišleido aukų iš savo nagų. Vienok tas buvo darbo masių laimėjimas — nepasisekė fašistų provokacijos. Tasai teismas dar kartą rodo, kaip masių mobilizavimas kovai prieš provokacijas išplėšia darbo žmones iš kruvinų fašistų rankų; kad fašistų baltajam terorui turi būti prieš pastatyta plačių masių kova.

M.

Birželis, 1935.

E. Vilkienė — Pirmoji udarninkė "D. Žodžio" vajuje pereitais metais. Torontė būdama pareiškė, kad šiemet dar daugiau darbuosis.

O. C. Doolan—Komunistų kandidatas Edmontone federaliuose rinkimuose.

DIDELIS PIKNIKAS

Liepos 21 dieną Toronte lietuvių pikniko nėra, todel torontiečius ir apylinkiečius užkviečiame atvažiuoti į Hamiltono dvilypį didelį pikniką, kurį rengia Antro Rajono Komitetas ir ALDLD Hamiltono kuopa, gražioje vietoje prie gražių krūmų, kur kiekvienas atsilankęs nesigailės, nes galės ne tik pakvėpuoti šviežiame ore, bet ir susieiti su plačios apylinkės draugėmis ir draugais.

Pikniko vieta Hamiltone, Ansley Wood parkas.

Torontiečių jau dauguma yra užsiregistravę, o dar norintieji važiuoti prašome registruotis pas drg. M. Pajuodaitę 284 Bathurst St. Su registracija prašome nesivėlinti, nes vėliau gali nebūti vietos. Trokai veš tik už 35 centus į abi pusi. Trokai išeis 9.30 ryte, tai prašome visus važiuotojus susirinkti ant Gore Vale Ave. prie Dundas St.

Rengėjai: **ALDLD Hamiltono kp. ir Antro Raj. Komitetas**

DEL PASVEIKINIMŲ IR PROTESTŲ REZOLIUC.

ALDLD Suvažiavimo vardu buvo pasiųsti pasveikinimai Lietuvos Komunistų Partijai su užuojauta del drg. Kapsuko mirties; Fort William kovotojams, nuteistiems po 6 mėnesius kalėjiman, draugams Kisieliui ir Tumėnui; Kanados Komunistų Partijai ir B. S. trekeriams, kurie tuo laiku vyko Ottawon.

Protesto rezoliucijos su reikalavimais pasiųstos į sekančias vietas: Lietuvos valdžiai, protestuojant prieš persekiojimą darbininkų ir reikalaujant paliuosuoti revpolitkalinius, ypatingai kuogreičiausiai išimti iš IX forto kalėjimo; Kanados valdžiai prieš uždraudimą Torontan ir Edmontonan "Laisvės" ir "Vilnies"; Kanados valdžiai, reikalaujant nepersekioti B. C. streikierių ir išpildyti jų reikalavimus; Amerikos valdžiai, kad būtų paliuosuotas Tom Mooney; Vokietijos valdžiai, protestuojant prieš kalinimą Vokietijos darbininkų vado drg. Talmano; Amerikos valdžiai, protestuojant prieš pasikėsinimą įkalinti ant 20 metų į Chain Geng kalėjimą Amerikos negrų darbininkų organizatorių, draugą Angelo Herndon; Kanados valdžiai, protestuojant prieš įkalinimą Tumėno, Kisieliaus ir Raiboko Fort Williame; Hungarijos valdžiai, reikalaujant paliuosuoti draugą Rakosį; Kanados valdžiai, reikalaujant paliuosuoti Corbino streikierius; Reikalaujant sulaikyti J. Stankūno deportacipą. Taipgi užgirtas socialės apdraudos darbininkų paruoštas bilius.

Del tokio didelio rezoliucijų skaičiaus jokiu būdu negalima jas patalpinti į laikraštį. Šiuo tik pranešame, kiek ir kur pasiųsta.

Rezoliucijų Komisija.

Kaunas. — "Palemono" plytinės savininkai pasimojo sumažinti darbininkams algas. Darbininkai tam pasipriešino, išėjo į streiką. Streikuoja apie 100 darbininkų.

DARBININKIŲ KAMPELIS

MIRĖ DARBININKĖ DARBE

Buvo labai liūdnas reginys iš kelenumerių "Darbininkų Žodžio," kuriuose buvo visai numiręs darbininkių kampelis. Atrodė lyg kad viskas gerai visos darbininkės patenkintos savo gyvenimu ir darbu.

Bet štai parašysiu, kas tuo laiku įvyko "mano" dirbtuvėj. Kaip jau pirmiau minėjau, koks čia išnaudojimas, koks pat ir tebėra. Bet kuo tolyn, tai baisyn eina. Ką tenka pastebėti mano dirbtuvėj, tai baisu daros pamąstus. Viena moteris išdirbo šioj dirbtuvėj 13 metų, buvo našlė, turėjo porą vaikų, tai buvo priversta vargti čia ir dirbti ilgas valandas ir dar pavojingą veikatai darbą, nes tabakas žmogų suėdovina. Taigi, ta vargšė liko visai nusiminta, jau jautės silpna, ir atrodė blogai. Del bosų, žinoma, tokia jau nepaveikalinga ir jie jau daug kartų ją norėjo paliuosuoti, bet su ašaromis ji vėl įsiprašė atgal.

Bet štai vieną dieną pabaigus savo biaurų darbą, vieton namo eiti pas savo vaikučius, tai ją nuvežė pas graborių, nes ji krito ant vietos ir mirė.

Bosai dar pasityčiojo iš tos darbininkės. Sako, kad senai laikas buvo mirti. Girdi, tik šapos vardą užteršė, kuomet pastipo nuo darbo.

Tai matote, draugės darbininkės, kokią mes turime padėką ir kokį atlyginimą nuo tų parazitų. Mes jiems aukojam savo gyvastį, o jie iš mūs tyčiojasi. O tai vis delto, kad mes neorganizuotos.. Taigi, draugės, pradėkime daugiau veikti ir organizuoti dar neorganizuotas darbininkes.

Kunigas Išdavė Darbininką

Vienas Toronto lenkas nuėjęs pas kunigą Dekauską išpažinties ir pasiklausė, ar jam nėra griekas, jei jis turi porą centų pakavojęs ir ima pašalpą. Tuomet kunigas užklausė jo, kur tie pinigai yra ir jo antrašo ir pavardės ir užgyrė jį, sako, tu geras žmogus, kad pasakei.

Tam žmogui nesuspėjus pareit namo, o jau detektyvai pribuvo pas jį ir minėtoj vietoj surado pinigus. Žmogų areštavo, pinigus atėmė ir daryk ką tu nori su žmona ir vaikais.

Tas žmogus, kuomet išėjo iš kalėjimo, suprato, kam ta išpažintis reikalinga. Dabar tas žmogelis priklauso prie darbininkiškų organizacijų ir labai apgailestauja tų laikų, kuomet jis tikėjo tiems valdžios šnipams, ir leido laiką už nieką.

Matote, draugės, kad darbininkų organizacijos, tai vienintėlis kelias, kuriuo mes turime žengti pirmyn. Su revoliucijos keliu mes galėsime pabaigti savo vargus. Mes moterys turime imti pavyzdį iš Sovietų Sąjungos darbininkių, kurios dabar laisvos, nes jos didvyriškai kovojo su vyrais viename fronte. Dirbkime po raudona vėliava, kol bus sovietai ir Kanadoj.

Zosė

Varnom Paliktas

(Vaizdelis iš karo lauko)

Aš kareivis pagirtas ir paaugštintas iki poaficieriaus, dabar guliu ant žemės. Guliu ir nepasikeliu, nors visi generolai subėgtų ir vienu balsu šauktų: "Stokis!" Aš dabar ir generolų neklausysiu. . . Kas tiek skylių turi, kiek aš, tas ir generolų nebijo. O pas mane, žiūrėk, kiek jų yra: dvi krutinėj. . . Kulkos ėjo ir kiaurai išėjo, kaip per sviestą. O juk mano kūnas buvo kietas ir kovoje jo niekas negalėjo sulaužyti. . .Dešinysis petys sutrupintas. . . jau negalėsinu dirbti, kaip pirmiau dirbau. . . Viename bate kraujo pilna. . . negaliu kojos pakelti, sunki kaip geležinė.

O dar? Gal dar kur yra skylės? Gal yra, bet kur visas jas suskaitysi, gana yra tų, kurias suskaičiau. . . ir pro jas suspės kraujas ištekėti. . .ne kiek jo beliko.

Musiškių jau nesimato. . . Toli jie, greitai moka bėgti. . . O gal dar sugrįš, paims, ligoninėn paguldys. . . Juk galėčiau būti jiems naudingas. . .

Ne, bereikalo mane į poaficierius paaugštino. . . Bet, tur būt, negrįš, nes labai toli. . . Pagaliaus, kas aš jiems? Netikęs mėšlas. . . jiems dabar sveiki reikalingi.

Gal dar priešai užeis?. . . Girdėjau, jie sužeistų laukuose vilkams nepalieka, visvien, savas ar svetimas, paima. Duok dievė, bet. . . ar sulauksiu, ar nebus jau vėlu?

Ilgai aš laukti negaliu, nes pusvalandžiui užteks!. . . Girdite, pusvalandžiui!. . . . Gelbėkit! . .

Gelbėkit. . . Juokdarys. . . Pagelbos noriu, o uodo balsu šaukiu. . . Taip, broleli, niekas neišgirs ir niekas neateis. . . Bet kitaip aš dabar nemoku.. Turiu mirti. . . Palengva ištekės kraujas ir užmigsiu. . . Gulėsiu vienas, tiesiai į dangų žiūrėdamas. . Bet ar vienas? Štai medyje keletas varnų tupi . . . dvi jau ant žemės vaikščioja, artinasi prie manęs. . . Bene mane nori atlankyti!. . .

Kada akis užmerksiu ir kūnas pradės stingti, gal ir visai arti prieis. . . Gal ir ant galvos atsistos. . . Juk jos žino, kad čia galima pasinaudoti. . .

Motin! Nors tu apginkmane nuo tų paukščių! Ateik ir nubaidyk jas, o paskui šaltą kūną peržegnojus į žemę užkask. . . Geriau supūti, negu kad varnos draskys. . . Ateik!. . . Bet ar tu žinai ar girdi mano balsą? Ne ateisi, toli nuo manęs randiesi. . . Bet jeigu tu žinotum, visvien ateitum.

Neik, senutė, nespėsi. . . Man tik pusvalandį gyvent liko. . . Nepyksiu ant tavęs, kad auginus mane vieną palikai. . . Ne tavo kaltė.

Nepyk ir tu ant manęs, kad tave apgavau. . . Tikėjaisi sulaukus senatvės turėsi jauną, tvirtą duonpelnį. . . Dabar, motušė, už mėnesio kito rymosi ant mano medinės skrynelės. Nebijok, mano daiktų nepavogs. . .Skarmalų niekam nereikia. . . Sudės, užrakins, pečetį pridės ir pasiųs tau. . .

Sudiev, senutė, man tuojaus reiks mirti. . . Nejaugi aš mirsiu? Juk dabar aš turiu vos dvidešimt trejus metus amžiaus, o mariau sulaukti mažiausiai šešiosdešimts metų amžiaus ir mirti savo troboje, tarpe žmonių. . .

Kodel aš čia guliu?. . .Rodosi už tėvynę. Juk girdėjau, kaip turtuoliai ir viršininkai sakė: "Vyrai, eisime ginti savo tėvynę nuo priešų!" Tuomet nesupratau, kas tai yra tėvynė. . .Dabar suprantu: pliki kalnai ir varnos medžiuose, tai mano tėvynė. O jūs, prakeikti svieto mulkintojai, ateikite čia, tai aš jums pasakysiu, kur mano tėvynė — tūšti, pliki laukai, lavonais nukloti, kur tik varnos lekioja ir vilkai bėgiodami kaukia — tai mano tėvynė. . .

O, būkite jūs šimtą kartų prakeikti su visa savo tėvyne, gyvuliai neprisotinami! Gyvuliai. . . Kamaš čia gyvulius užgaunu?. . . Ir aršiausi gyvuliai niekad tiek žmonių gyvasčių neatims, niekad tiek kraujo neprallieja, kiek mūsų valdonai. . . Nėra vardo jūsų darbams, svieto išgamos.

Bet kas iš tų mano žodžių?. . . Bene aš juos savo žodžiais pabauginsiu, pats ant žemės gulėdamas ir nepasijudindamas. . . Kad ir visi mes sužeistieji vienu balsu šauktume ir tai jiems baisu nebūtų. Gal tik varnos taip arti nelėktų. . . Vėlai susimislyjau keršyti. . .

Turi du jaunesniu sūnu. Jeigu nenori, kad jie susilauktų mano likimo, pirmiausia, negu mokinsi melstis, išmokink juos suprasti, kas yra darbo žmogaus tėvynė, išmokink juos kovoti prieš visus tuos, kurie kviečia ginti tėvynę nuo priešų, kurie liepia skersti tokius pat žmones, kaip ir aš. . . Lai jie atkeršyja valdžiai už mane. . .

Ir ne tik jūs, mano broleliai, bet ir visi darbo žmonės, bent kartą išvyskite, kaip po mūšių iš žmonių mėsos kalnus sukrauna. . . Visą tai išvydę, tikrai kitokią valdžią įsisteigsite, kuri gins ne turtuolių tėvynę, bet darbo žmonių klasės reikalus. Tuomet jums nereiks gyvulio mirčia mirti, kaip dabar man, kareiviui, pagirtam ir poaficierium paaugštintam.

(Pertaisyta iš "D. B.")

J. Urbonavičius.

MONTREALO ŽINIOS

BEDARBIŲ MARŠAVIMAS OTTAWON IŠ MONTREAL

Maršuotojų Avangardas — Francuzai Darbininkai

Liepos 11 dieną prasidėjo bedarbių maršavimas į Ottawą. Iškart bandyta išeiti masiniai, bet nepavyko. Raitoji, pėsčia ir su motorciklais policija išvaikė pradėjusius maršuoti bedarbius. Nepajėgiant sudaryti bedarbių organizuotą jėgą, kuri prasimuštų per tūkstantinį skaičių ginkluotos policijos, teko performuoti maršavimui kiti būdai. Pradėta maršuoti grupėmis po 20 asmenų, bet ir buvo išblaškoma. Paskutiniu laiku eina maršuotojai grupėse po penkis asmenis. Policija nebegali prikibti prie demonstracijų iš penkių darbininkų.

Pirmosiose maršuotojų eilėse priimami tik vietiniai gyventojai, francuzai. Maršuotojų vadai pareiškė: "Mes sudarysime iš vietinių gyventojų maršuotojų avangardą, kad ponas R. B. Bennettas neturėtų progos pasiteisinti 'neklaužadomis' ateiviais." Iki liepos 13 d. pietų jau buvo išmaršavę apie 700 bedarbių.

Kada francuzai darbininkai užims svarbiasias maršavimui pozicijas, tai tuomet ir ateiviai stos eilėse.

Jaunuolis drg. D. Kadys Pirmasis Lietuvis Maršuotojas

Keletas lietuvių norėjo eiti su pirmaisiais maršuotojais, bet kada francuzai užėmė pirmąsias eiles, tai ateiviai turi palaukti. Jaunuolis D. Kadys, kaipo laisvai vartojantis francuzų ir anglų kalbas, kaipo vietinis-čiagimis, jis išėjo pirmosiose eilėse maršuotojų. Tai garbės vertas jaunuolis. Jo tėvai, nors buvo griežtai religiniai darbininkai, bet pergyvenę kovas su jų pavergėju apgavyku Bobinu, pritaria kovai už bedarbių reikalus, kurioms, be abejo, Bobinas griežtai priešingas ir gal bandys prakeikti maršuotojus. Pažymėtina, kad jie vienturtį sūnų gana entuziastiškai išleido maršuoti.

Žiauri Reakcija Prieš Maršavimą

Liepos 10 dieną buvo šaukiama demonstracija prie City Hall. Reikalauta maršuotojams veltui transportacijos Ottawon ir neatimti pašalpos maršuotojų šeimynoms. Demonstracijos vieton buvo iš anksto pasiųsta virš 1,000 gerai ginkluotos policijos, kuri neprileido nei prie tos vietos, kur buvo šaukta demonstracija. Areštuota keletas darbininkų, kurie kuo nors pasipriešino policijai. Pas vieną areštuotųjų daryta krata namuose ir, būk tai, rasta revolveris ir 125 šoviniai. Paskelbė jį vietiniu komunistų vadu ir apkaltino ginkluoto užpuolimo ruošime. Buržuazinė spauda per kelias dienas pirmuosiuose puslapiuose rašė, stengdamosi nustatyti darbininkų nuomonę prieš komunistus, bet tas jiems nepavyko. Provokuodami netoli nuvažiuos.

Liepos 11 dieną šaukta visų Montrealo darbininkų organizacijų konferencija. Įvairių politinių, tautinių ir religinių organizacijų atstovai atvyko, bet prie salės durų rado ginkluotos policijos būrius, kurie ne vieną delegatą neįleido salėn. Bandančius eiti vidun kaip kuriuos smarkiai užgavo ir grąsino areštavimu. Dalis delegatų slapta susirinko kitoje salėje, bet del neskaitlingumo teko atidėti konferenciją kitam kartui.

Pirmasias maršuotojų eiles ir trokus vežančius maistą maršuotojams policija ant kelio užpuldinėjo ir areštavo. **Per liepos 11 ir dienas buvo areštuota 35 maršuotojai. Jų tarpe trys moterys ir vienas advokatas. Už visus areštuotus maršuotojus reikalauja $70,000 kaucijos.**

Bedarbiai į streikus atsako naujais būriais maršuotojų. Jie sako: "Kalėjimais neprisotins alkanus bedarbius." Reakcijos nusigandimas masėse nejaučiamas, o priešingai gimsta dar griežtesni išstojimai.

Masės Pritaria Maršavimui

Tarp įvairių įsitikinimų darbininkų eina diskusijos apie maršavimą. Nusveriantį simpatija maršavimui. Ekonominiai remia vidutiniai. Pasipiktinimas polcijos žvėriškumu auga. Suvienyto fronto obalsis kovai už bedarbių reikalus skleidžiasi.

Lietuviai darbininkai šiek tiek yra parėmę ir pasidarbavę maršuotojų parėmime, bet dar neatsako reikalavimams, kokio reikalinga iš mūsų organizacijų. Persistatykime sau padėtį kovojančių bedarbių, kurie per ištisus mėnesius be pastogės ir su silpna param veda kovą už bedarbių ekonominius ir politinius reikalavimus be atakuodami Bennetto diktatūrą.

Draugai, daugiau subruskite remti moraliai ir materialiai bedarbių kovas!

K. Angus.

NAUJAS PARAPIJONŲ SU PRIEŠAIS SUSIKIRTIMAS

Liepos 14 dieną pobažnytinį salėj įvyko šv. Kazimero pašalpinės draugijos narių susirinkimas. Dalyvavo didesnė dalis draugijos narių. Svarstyta draugijos einamieji reikalai, kartu paliečiant ir Bobino šalininkų biaurius darbus prieš parapijonų daugumos reikalus. Suspenduoti ir piniginiai nubausti bobiniečiai pradėjo kelti skandalą. Skandalo kelimas, matomai, buvo planuotas kartu su Bobinu ir čia atkviestu extra plūdiku — misionierium. Jų tikslas, matomai, buvo pasigrobti draugijos knygas ir smurtu valdyti draugiją, atimant teises kiek nors protaujantiems parapijonams.

Baigiantis susirinkimui, kada bobiniečiai pakėlė skandalą, tai salėn pribuvo Bobino generolas, extra plūdikas, misionierius. Jis iškėlęs rankas pradėjo raminti. Mat, rūpi pasirodyti save ramybės ir taikos šalininku, bet nepavyko. Pamatę parapijonai jų dar biauresnį plūdiką ir skriaudiką, pradėjo šaukti: "Šalin tu ramybės ardytojau!... Plūdike!... Apgavike!... Žmonių skriaudike! Hitlerio agente!" Keli parapijonai atvirai išdestė jo biauriausius darbus, kaipo kapitalistų tarno ir hitleriško agento. Išdestę jo darbus, protestuodami prieš jį, numesdami pasmerkimo žodžius, apleido svetainę apie trys ketvirtadaliai žmonių. Liko jo ištikimieji ir keli tėmytojai iš priešingos pusės.

Parapijonai Atsisakė Poteriauti

Apleidus svetainę Bobino ir plūdiko priešams, misionierius (daugelis parapijonų vadiną jį baltuoju velniu) su ištikimaisiais bandė pradėti susirinkimą. Pasiūlė pradėdant pasimelsti, nes pasak jo, ministeriai ir karaliai pradėdami darbą meldžiasi. Bet parapijonai, nors ištikimieji, nekalbėjo maldos. Nepavykus tą ministerišką ir karališką veikimą pravesti, pradėjo aiškinti konstitucijos ir čarterio sutvirtinimo svarbą del kazimerinės pašalpinės draugijos. Matomai ruošiasi Bobino ir savo naudai pasigrobti ne tik parapijonų sudėtą turtą, bet ir pašalpinių draugijų iždą. Parapijonai, kuriems rūpi jūs reikalai, turite apsisaugoti, kad nebūtumete legaliai apiplėšti.

Vėl Teismas

Kiek teko patirti, tai kovojanti parapijonai užvedė bylą prieš Bobino paskirtą parapijos komitetą, reikalaujant oficialiai parapijos komitetui prigulinčių teisių.

K. Angus

RELIGIJA BIZNIS, SAKO LIETUVIAI PARAPIJONAI

Parapijonų kovos atslūgo, bet keršto dvasia dar neišnyko. Bobinas lietuvių parapijonų turi tik kelis desėtkus, kurie lankosi bažnyčion. Vietoj lietuvius darbininkus išnaudoti moraliai ir materialiai, jis atsišaukė į religinius francuzus, per gretimų parapijų klebonus, kad jie remtų jį kovoje prieš bolševikus lietuvius. Francuzų religiniais ir tautiniais įsitikinimais naudodamasis jis daro gerą biznį. Kaip ilgai jam seksis išnaudoti ir religiniai nuodyti francuzus darbininkus, nežinia. Greičiausia ir tie susilauks tokių pat piragų, kaip susilaukė lietuviai parapijonai. Lietuviai parapijonai, pergyvenę įvairių smūgių, turėtų pasiimti už pareigą perstatyti tikrai, koks Bobinas yra ir ko francuzai darbininkai, lankanti tą bažnyčią, gali laukti iš jų palaikomo dvasiško tėvo. Jūs, draugai parapijonai, atliktumete savo pareigą perspėdami kitus darbininkus, einančius po Bobino smūgiais. Tam geriausias būdas, tai kad jūs francuzų kalboje išleistumete atsišaukimus, išdestant atliktus ir atliekamus Bobino darbus. Jūs esate persitikrinę, kad religijos skelbėjas Bobinas ir kiti turi svarbiausiąjį tikslą — prisiplėšti, vienokiu ar kitokiu būdu, kapitalo. Bobino rankose ekonominis įrankis — parapijos iždas. Jis jį naudoja jūsų persekiojimui. Parapijos iždo susilpninimas ar jo atėmimas iš Bobino rankų, tai atėmimas Bobinui galios. Jūs į tai mažai kreipėte domės. Francuzus darbininkus, kurie remia provokatorišką kleboną, jūs turite gauti talkininkais kovoje prieš jį. Jeigu tinkamai vesite reikalus, tai francuzai paskelbdami ekonominį boikotą padės nulaužti ragus religinio biznio agentams.

Sveikintinas parapijonų žygis už nedalyvavimą devintinių religinėj demonstracijoj ir nedavimą savo vėliavų nešti. Bet turėjote ir francuzus suorganizuoti, kad jie jums pritartų, o ne remtų jūsų priešą. Darbininkai turčių agentų užpulti visuomet turi tartis apsigynimui nuo užpuolikų su savo artimaisiais, tai yra su darbininkais-pavergtaisiais. Tarimasis ar ieškojimas užtarimo pas skriaudėjų draugus nieko gero nedavė ir neduos.

K. Angus

VIENAS IŠ SVARBIAUSIŲ NUTARIMŲ CLEVELANDE

Suvažiavę 256 delegatai, atstovaujanti 56,000 organizuotų lietuvių darbininkų, vienbalsiai pasisakė už sudarymą plataus nacionalio komiteto kovai prieš karą ir fašizmą, su centru Chicagoje. Iš plačios Amerikos įvairių vietų buvo išrinkti delegatai į nacionalį komitetą, o nuo Kanados į tą komitetą išrinko Montrealo delegatą.

Šio komiteto tikslas arba užduotis pagelbėti sudaryti visose kolonijose įvairių organizacių bendrą frontą kovai prieš karą ir fašizmą. Todel kanadiečiai neatsilikime šiame taip svarbiame darbe.

Kongrese dalyvavo nuo Kanados iš Toronto, Montrealo ir Windsoro, tai toms kolonijoms bus žinomi suvažiavimo tarimai, bet winnipegiečiai ir kitos mažesnės lietuvių kolonijos imkitės už taip svarbaus darbo sudaryme bendro fronto su visomis gyvuojančiomis lietuvių organizacijomis kovai prieš **karą ir fašizmą.** Pirmoj eilėj pastatykite šiuos du klausimus — kovą prieš karą ir fašizmą — kaipo pagrindą sudarymui vienybės.

Visuotinas Amerikos Lietuvių Suvažiavimas išdirbo visą eilę punktų, kuriais bus darbininkai vienyjami. Minimi punktai greitoj ateityj bus paskelbti spaudoj. O dabar visos lietuvių kolonijos Kanadoj imkime virš minėtus klausimus sudarymui bendro fronto kovai prieš **karą ir fašizmą.**

M. Gudas

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

K.D.A.L. lietuvių skyrius šaukia nepaprastą susirinkimą penktadienyj, liepos 19, 8 val. vakare punktualiai, po antrašu 2114 Frontenac St., lietuvių svetainėj.

Ant to mitingo draugas J. Urbonavičius išduos raportą iš įvykusiojo Toronte Draugų Sovietų Sąjungos kongreso, birželio 29-30 dd. Be to kalbės Quebeco distrikto CLDL sekretorius J. Walace.

Visi nariai dalyvaukite, taip pat ir svečiai kviečiami dalyvauti ir išgirsti raportus iš kovų lauko.

KDAL LS Valdyba

SDKLSPD REIKALAI

Kaip jau buvo nutarta Centro kuopos komiteto, kad atsišaukti į visas S.D.K.L.S.P.D. kuopas sukėlimui finansų naujos konstitucijos išlaidoms, laiškai tapo išsiuntinėti į visas kuopas tuo klausimu ir St. Boniface, Man., 7-ta kuopa jau prisiuntė $10.00 konstitucijos išlaidų padengimui. Kaip matyti, tai 7-ta kuopa kad ir nepersenai susiorganizavo, bet visuose draugijos reikaluose labai tvarkingai ir pavyzdingai riša draugijos reikalus. Pirma kuopa taipgi surengė pikniką del konstitucijos išlaidų padengimo ir buvo neblogos pasekmės, sukėlė tam tikslui $20.27. Kitos kuopos irgi turi pasistengti kokiu nors būdu sukelti po kiek nors, sulyg išgalės, prisidėjimui prie bendro darbo.

Kuopoms buvo pranešta ir spaudoj tilpo, kad konstitucija bus pagaminta apie birželio mėnesio pabaigą ir išsiuntinėtos į kuopas. Turiu pranešti, kad negalėsime to įvykdyti, nusitęs apie mėnesį laiko. Paskutinėmis dienomis gavom iš redakcijos žinią, kad konstitucija jau sustatyta, tik reikia pertikrinti ir paskiau bus spausdinama, kas, žinoma, neužims daug laiko.

P. Pajuodis
SDKLSPD CK Sekretorius

Susirinkimas

Toronto, Ont. — Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-mos kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 20 dieną 8 valandą vakare, šeštadienyj, 6 Denison Ave.

Visų draugijos narių pareiga lankyti susirinkimus ir imti dalyvumą juose ir sekti visą draugijos veikimą, nes nuo mūsų visų narių priguli draugijos augimas ir tvirtėjimas, kuo mes daugiau lankysime susirinkimus, geriau išrišim visokius draugijos klausimus, tuomet išgyvendinsime visokius nesusipratimus, nuo ko kartais turi nukentėti draugija ir finansai. Taipgi kviečiami ir pašaliniai atsilankyti ir susipažinti su mūsų draugijos veikimu.

Komitetas

PADĖKOS ŽODIS DRAUGAMS IR DRAUGĖMS

Toronto, Ont. — ALDLD antras suvažiavimas jau praėjo. Apie jo pasekmes žinias žodžiu ir raštu išnešioja po visą Kanadą. Apart pačio suvažiavimo eigos, kurį tvarkė Kanados Veikiantis Komitetas, dar buvo išrinkta ALDLD 162 kuopos delegatų priėmimo komisija, kuri su visos eilės torontiečių pagelba turėjo atlikti nemažai darbo.

Laike suvažiavimo užkandžių ir išleistuvių vakarienės parengimo aktingai savo darbu prisidėjo šios draugės: Valaitienė, Samuolienė, Adomėlienė, Ylienė ir Railienė. Taipgi šios draugės prisidėjo paaukodamos maistą: Černauskaitė, Šimonienė, Railienė ir Sarapienė.

Kadangi į suvažiavimą buvo atvažiavę apie 15 delegatų iš kitų kolonijų, dalis iš jų buvo bedarbiai, kuriuos reikėjo aprūpinti maistu ir nakvynėmis, bet su draugų pagelba viską nugalėjome. Šie draugai-gės suteikė delegatams nakvynes: P. Karpavičius, nors ir bedarbis, davė veltui kambarį visą mėnesį dviem delegatam, kurie dar ilgiau pasiliko Toronte. E. Dobrovolskienė ir Jakavičius po delegatą po mėnesį, Linartas, Astrauskas, Vilkas, Bimba, Morkis, Kevėža, Kaptainis suteikė nakvynę delegatams laike suvažiavimo.

Draugas Kamičaitis, kuris delegatams suteikė maistą laike suvažiavimo labai nupiginta kaina savo restorane, kas sudarė keletą dolerių vertės paramą.

Visiems draugams ir draugėms laike suvažiavimo prisidėjusiems delegatų priėmime ir palaikyme bei pasidarbavime tariame nuoširdų ačiu.

Delegatų Priėmimo Komisija

AMERIKIEČIAI IŠREIŠKĖ DIDELĮ DRAUGIŠKUMĄ

Toronto delegacija į Clevelando seimą išvykome šešiese, draugų Skurdelių karu. Išvažiavome 6 valandą šeštadienio ryte. Clevelande buvome 6 valandą vakare. Toronto draugijos, siuntusios delegatus, pirmiausiai turėtų būti dėkingos draugams Skurdeliams už nuvežimą prieinamomis sąlygomis, virš 300 mylių už 25 dol. į abi puses. Nuvykę jau radome montrealiečių delegatą draugą M. Gudą. Vėliaus susitikome su windsoriečiais. Grįžome antradienio vakare, liepos 2.

Amerikiečiai Kanados delegatus priėmė su dideliu entuziazmu, reikšdami artimą draugystę kanadiečiams. Perstačius lietuvių darbininkų gyvenimą Kanadoje ir kanadiečių laikraščio rolę, vietiniai draugai buvo pasiryžę padaryti atsišaukimą piniginiai paremti "Darbininkų Žodį," bet stoka laiko neleido tą padaryti. Pavieniai draugai bei draugės, atsinaujindami "Darbininkų Žodžio" prenumeratą, paaukavo $2.50. Taipgi užsirašė 17 naujų skaitytojų "Darbininkų Žodžiui." Tai didelė parama mums kanadiečiams. Kiti pažadėjo pargrįžę gauti bent po keletą prenumeratų.

Draugas J. Semėnas, belmorietis, paaukavo 6 gražias, naujas knygas kanadiečiams, "Vokiečių Kareivio Karės Atsiminimai." Kitas draugas chicagietis, J. Jukelis, pažadėjo paaukoti bent 2 baksu gerų knygų, tik visa bėda pasiliko su atvežimu. Tikimes, kad mes jas pasirūpinsime gauti.

Daktaras Kaškiaučius, pasirodo, mano parapijonas, Dvirėžių kaimo, Južintų valsčiaus, Rokiškio apskr. ir dar gerai prisimena visas aplinkines vietas, Dusetas, Kamajus ir kt., nors jau beveik 20 metų kaip Amerikoj. Toks draugiškas ir kalbingas. Tai šis pats daktaras, J. Kaškiaučius, kuris apart savo profesijos, tiek daug užsiėmęs organizaciniu darbu ir daug rašynėja amerikiečių laikraščiams, tačiaus sutiko patalkininkauti ir kanadiečiams, duodamas sveikatos reikalais patarimų bei atsakymų į klausimus per "D. Žodį" veltui. Kanadiečiai dabar galite kreiptis tiesiai pas Dr. J. Kaškiaučių, 371 Lake St., Newark, N. J., USA.

Po šio konreso draugystė ir kooperacija su amerikiečiais dar padidės, mūsų veikimas dar labiau sutvirtės.

J. Broga

Biržai. — "Prie banko namų statybos darbininkai gaudami po 28-40 centų už valandą užtenka tik pragyvenimui. Daugelis jau kelintas mėnuo negali užsimokėti už butą," rašo "Lietuvos Žinios." Dirbdami darbininkai negali pragyventi, o bankai sau mūro namus statosi. Toliau laikraštis pažymi, kad šiai statybai užsibaigus darbininkai turės likti be darbo, nes kitokių darbų nėra. O bedarbių buklė labai sunki.

BURŽUAZIJA PUOTAUNA ANT LAVONŲ GRIAUČIŲ

Liepos 1 diena Kanadoj yra valstybinė šventė — Dominion Day. Paprastai, tai buržuazijos orgijų diena. Šiais metais ji turėjo istorinę "šventę" — atidarymą Trans Canada Highway. Šioje šventėje dalyvavo tūkstantinė buržuazijos minia, priešakyje vadovaujant susisiekimo ministeriui R. J. Manion. Atidarant vieškelį nuo Winnipego iki Kenoros, Mr. Manion, perkirpdamas skersai šilko kaspiną, pasakė griausmingą savo dalyviams prakalbą.

Jis pažymėjo, kad tai yra nepaprasta istorinė diena, atidarymas to milžiniško kelio, kuris taip mažai kainavo, o neišpasakytas didžiausias šalies turtas. Farmerių parduodami kviečiai sudarys daug mežesnes valstybės įplaukas, kaip šis kelias. Nežiūrint kokį patogumą savo šalies gyventojai turės, bet bus didžiausios šalies įeigos nuo turistų iš Jungtinių Valstijų ir šios šalies ir t. t.

Taip buržuazija džiaugiasi milžinišku vergų darbu. Neprisiminė ne žodeliu apie tuos vergus, kurie dirbo ant mėnesio po $5.00 ir buvo maitinami supuvusiu maistu per keturius metus. Neprisiminė, kiek buvo užmuštų, kiek sužeistų ir tų tūkstančių, kurie išėjo iš tų kempių su suardyda ir nepataisoma sveikata.

Ne veltui sukilo British Columbijos kempių vergai ir žygiuoja į Ottawą pareikšti ponams, kad jie nenori daugiau badauti! Nenori gyvais lavonais pūti tose vergijos kempėse!

Prieš atbundančius darbininkus buržuazija atsuko durtuvus ir kulkosvaidžius ir pradeda terorizuoti. Tie ponai nemato vergų, nenori girdėti protesto bangų, bet mes juos priversime tik pasmarkinę kovą, tik eikime pirmyn.

J. Juozas...

Pirmas Lietuvių Piknikas Guelph Istorijoj

Guelph, Ont. — Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savytarpinės Pašalpos Draugijos 5-ta kuopa, Guelph, Ont., ruošia pikniką 28 liepos, ant pikel factries farmos. Vietiniai ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti pasišokti ir pasilinksminti.

Nors oras būtų ir blogas — piknikas įvyks, nes vietoje yra halė.

Kelią į pikniką nurodys iš 6 Walter St. Pradžia 1 valandą po pietų.

Rengimo Komisija

PIKNIKAS ST. BONIFACE

St. Boniface, Man. —SDKLSPD 7-ta kuopa rengia pikniką š. m. liepos 28 dieną, ant ukrainiečių darbininkų platformos, pagal malūną, prie pat Archibald St., St. Boniface. Grieš gera muzika ir taip bus kitų visokių pasilinksminimų, bus užkandžių.

Kviečiame visos apylinkės lietuvius ir kitataučius atsilankyti ir linksmai praleisti laiką ant tyro oro po atviru dangum ir tarpe žaliuojančių medžių.

Rengimo Komitetas

Nuo Redakcijos

Nors ir labai taupėme vietą del korespondencijų, bet vistiek visų sutalpinti negalėjome. Viena, kad su suvažiavimu susidarė ekonomija, o antra, tai draugai pradėjo rašyti ilgas korespondencijas. Del tos priežasties ir turėjome net antru kartu kai kurių korespondentų korespondencijas palikti. Nemalonu, bet ką padaryti. Rašykite trumpesnes, tai daugiau tilps. Be to, atsiminkite, kad pirmadienis korespondencijoms paskutinė diena. Daug raštų ateina antradieny, o tada jau negalime sunaudoti. Kitos kitam numeriui būna pasenę. Taip atsitiko su miško streikierių korespondencijomis. Kurios galima palikti kitam numeriui, tai su tokiomis nėra reikalo taip skubėti.

Prisilaikykite teisingumo. Vienas iš Winnipego parašė korespondenciją apie mitingą pažymėdamas, kad dalyvavo 15,000, o Workeris rašo, kad 7,000 buvo. Matote, daugiau ne per pusę padaugino.

Daugelis skaitytojų nusiskundė, kad bosai neįeidžia "Darbininkų Žodžio" į kempes, kuomet pamato kūjį su piautuvu. Dabar nupiovėme tą, kad palengvinti laikraščio gavimą, jei tas buvo tikra priežastimi negavimo. Taipgi antgalvio sumažinimas duos daugiau vietos del raštų.

LIETUVOS ŽINIOS

Šiauliai. — Netoli Kuršėnų yra statomas cukraus fabrikas. Po sekminių švenčių, kada darbininkai sugrįžo į darbą, fabriko statybos administracija pranešė, kad reikalinga tik 25 mūrininkų, o kitų į darbą nepriimsiąs. Mūrininkai nesutiko su tokiu samdytojo pasielgimu, išėjo į streiką. Streikas tęsėsi dvi dienas. Darbininkai streiką laimėjo. Privertė bosą grąžinti visus darbininkus į darbą ir užmokėti darbininkam už dvi nedirbtas streiko dienas.

Tai ką reiškia darbininkų solidarumas.

Kaunas. — Kauno laikarščiai rašo, kad žydai fašistai, vadinami žabotinskininkais, naktimis Kauno užmiesty mokinasi rikiuotės ir daro kokius manevrus; mokinasi ir kam tai ruošiasi. Lietuvos fašistų valdžia žydams fašistams leidžia liuosai veikti, bet jeigu tokius žygius padarytų žydai ar lietuviai darbininkai, tai apšauktų ruošiančiais sukilimui ir už tai, žinoma, būtų kulka į kaktą.

Kaunas. — Kariuomenės teismas Mozę Ricą už komunistinės literatūros platinimą nubaudė 3 metais katorgos. Taipgi buvo spręsta kita byla, kurioje buvo kaltinamas Tarčinskis už gabenimą komunistinės literatūros autobusu, bet tam niekas neturėjo "tikrų įrodymų," liko išteisintas.

Klaipėda. — Čia policija pagavo tūlą Grubert vežant kontrabandinį spiritą tarp kepalų duonos. Visgi "specialybė."

Utena. — Emilija Meškutytė tarnavo pas dvarininką Joną Graužinį. Nesumokant 500 litų už kelius metus algos ji J. Graužinį padavė į teismą. J. Graužinis teismui pristatė tris atsiskaitymo raštelius su neva beraštės Meškutytės už ją pasirašiusio Snukiškio parašu, kuris net po priesaika liūdyjo, kad jai pinigai išmokėti ir jis pasirašęs jos prašomas. Vėliau paaiškėjo, kad tuos raštelius pagamino J. Graužinis su Snukiškiu susitarę. Už tai jie patys buvo patraukti atsakomybėn ir neva nubausti po metus kalėjimo, bet burmistrui Bartušiui ir Stebliui už tuos legališkus vagius garantavus, palikti laisvėje. Ponai su ponais poniškai ir elgiasi.

Marijampolė. — Į vietinę parapijos bažnyčią neleidžiamos merginos ir moterys, kurių suknelės su trumpom rankovėm ir dekolte. Matomai tas gundina kunigų "cnatlyviškumą." Moterys to nepaiso, kad jų neleidžia į bažnyčią, jos pamaldų laike vaikšto ant tyro oro po miesto sodą. Įdomu, tas "šventas" įstatymas liečia tik kaimietes moteris, "inteligentės" gali eiti kaip nori apsirengę.

Zapyškio vals., Pyplių kaime rastas nužudytas ūkininkas Jankauskas, 26 metų amžiaus. Manoma, kad Jankauskas nužudytas iš keršto.

Kaunas. — Šį pavasarį iš Lietuvos į Latviją lauko darbams išvyko 4,900 darbininkų.

Kaunas. — Šiemet Lietuvoj gana šilta. Nemune ir Nery kas dieną maudos apie 15—16,000 kauniečių. Liepos 1 dieną besimaudant Nemune nuskendo du studentai, Kravecas Erelis, 23 ir Abramsonas Leiba, 22 metų. Iš viso per šį sezoną ties Kaunu paskendo 16 žmonių. Visi jie paskendo maudymuisi neskirtose vietose. Tai vis maudynių drąsuoliai.

Šiauliai. — Nežiūrint, kaip Lietuvos fašistai persekioja ir baudžia komunistus, bet komunistinio veikimo niekas negali sulaikyti. "Lietuvos *Žinios*" rašo, kad birželio 17 dieną Kuršėnuose sulaikyta Perelsonaitė *Chaja*, platinusi komunistų atsišaukimus.

Birželio 19 dieną Kuršėnuose Gedimino gatvėj rasta vėl išmėtytų komunistinių atsišaukimų apie Kapsuką ir apie slaptas profesines sąjungas.

Birželio 20 dieną Šiauliuose Šaltinių gatvėj rasti komunistiniai atsišaukimai. Taip veikia Lietuvos komunistai.

Kaunas. — "Lietuvos Žinios" rašo: "9-me forte yra ketvertas kambarių, kuriuose laikomi Kauno savivaldybės areštuotieji. Areštuotieji nusiskundžia, kad ten labai esą nešvaru, ypač nešvari patalinė. Be to, nesveiki areštuotieji neatskirti nuo sveikųjų ir yra pavojus sveikiems nuo jų užsikrėsti."

Čia sėdi daugiausiai Lietuvos politkaliniai, kovotojai už Lietuvos darbo žmonių reikalus.

Lietuviai! Veskite savo reikalus per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen St. W., Toronto. Phone: WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų
Šipkartės, pinigų persiuntimas, pilietybės poperų išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Helfetz, menedžeris.